

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-859
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.382/27/2024.

A tanács tagjai: Dr. Schaller Emil közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A kérelmező: AUTO-BUS GLASS Central Europe Kft.
A kérelmező képviselője: Némethi Ügyvédi Iroda, képv.: Dr. Némethi Péter ügyvéd

Az ajánlatkérő: VOLÁNBUSZ Zrt.
(Budapest, Üllői út 131.)
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Gáspár Attila István, kamarai jogtanácsos

A beszerzés tárgya, értéke: Autóbuszokhoz új szélvédők beszerzése - 3. rész; 57.200.000.-Ft.

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR001044722023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság az első kérelmi elem tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát. A második kérelmi elem tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a harmadik kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztés körében jogsértés hiányát állapítja meg.

A Döntőbizottság az első és a második kérelmi elem körében megállapított jogsértésre tekintettel megsemmisíti az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárás 3. része tekintetében meghozott eljárást lezáró döntését, valamint az azt követően hozott valamennyi döntését. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárás 3. része tekintetében a megsemmisített eljárást lezáró döntésben nyertesnek megnevezett ajánlattevő ajánlatának megfelelésége tekintetében alkalmazza a Kbt. 72. § (1) bekezdésében előírtakat, és annak eredményére figyelemmel hozza meg további döntését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogsértést megállapító része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A határozat megszüntető része ellen közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2023. július 17-én a Kbt. Második Része szerinti nyílt, uniós eljárásrendben zajló közbeszerzési eljárást indított, a bevezető részben meghatározott árubeszerzés tárgyában. Az eljárást megindító felhívásról szóló hirdetmény az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2023. július 21-én OJ S 139/2023 számában, 444203-2023 közzétételi számon jelent meg. Az eljárás elektronikus közbeszerzési rendszerben (a továbbiakban: EKR) nyilvántartott azonosítója: EKR001044722023. A beszerzés saját forrásból valósult meg.

2. Jelen jogorvoslati eljárás a tárgyi közbeszerzési eljárás 3. részével kapcsolatos, erre tekintettel az eljárást megindító felhívás 3. résszel kapcsolatos releváns részei kerülnek az alábbiakban ismertetésre.

II. szakasz: Tárgy

II.1.

A beszerzés mennyisége

II.1.1.

Elnevezés

Autóbuszokhoz új szélvédők beszerzése

Hivatkozási szám: EKR001044722023

II.1.2.

Fő CPV-kód

34211100 Buszkarosszériák

II.1.3.

A szerződés típusa

Árubeszerzés

II.1.4.

Rövid meghatározás

Ajánlatkérő az eljárás során a VOLÁNBUSZ Zrt. üzemeltetésében lévő autóbuszokhoz szükséges új szélvédő konszignációs raktárba történő szállítására kíván szerződni a nyertes ajánlattevővel keretszerződés keretében összesen nettó 449 800 000,- Ft keretösszegig, 6 részajánlati körben:

3. rész: Mercedes, Setra gyártmányú autóbusz szélvédők, nettó 57 200 000,- Ft keretösszegben.

Ajánlatkérő a keretösszeg 50%-ára lehívási kötelezettséget vállal azzal, hogy a megrendelési kötelezettséggel érintett összegben felül a Keretösszeg kimerítésére kötelezettséget nem vállal. További információk részletesen a szerződéstervezetben.

Ajánlatkérő előírja a nettó keretösszeg legalább 20%-ának megfelelő értékű szélvédő konszignációs raktárba történő kihelyezését valamennyi rész vonatkozásában külön-külön.

II.1.5.

Becsült teljes érték vagy nagyságrend

II.1.6.

Részekre vonatkozó információk

A beszerzés részekből áll: igen

II.2.

Meghatározás

II.2.1.

Elnevezés

Mercedes, Setra gyártmányú autóbusz szélvédők

Rész száma: 3

II.2.4.

A közbeszerzés ismertetése

Ajánlatkérő az eljárás során a VOLÁNBUSZ Zrt. üzemeltetésében lévő autóbuszokhoz szükséges Mercedes, Setra gyártmányú autóbusz szélvédők konszignációs raktárba történő szállítására kíván szerződni a nyertes ajánlattevővel keretszerződés keretében, összesen nettó 57 200 000,- Ft keretösszegig. Ajánlatkérő a keretösszeg 50%-ának lehívására kötelezettséget vállal. A tervezett mennyiség: 164 db szélvédő, mely tájékoztató jellegű adat.

Ajánlatkérő a meghatározott keretösszeg mértékéig terjedően egyoldalú írásos megrendelő nyilatkozatával (továbbiakban: eseti megrendelés) rendeli meg a meghatározott alkatrészeket a szerződés hatálya alatt. Ajánlattevőnek az alkatrészeket az eseti megrendelésben megadott mennyiségben az Ajánlatkérő által üzemeltetett konszignációs raktárba kell szállítania annak érdekében, hogy Ajánlatkérő ezen keresztül biztosítsa szükségletei zavartalan kielégítését. A konszignációs raktárakból az alkatrészek Ajánlatkérő által történő bizonylatolt felhasználása minősül az áru értékesítésének. Ajánlattevő nyertessége esetén a szállításra vonatkozó egyéb feltételeket a közbeszerzési dokumentáció részét képező szerződéstervezet tartalmazza.

A jótállási időtartam valamennyi szállított alkatrész vonatkozásában 12 hónap, km korlátozás nélkül (kötelezően előírt) kivéve, ha jogszabály kötelező rendelkezése ennél hosszabb jótállási kötelezettséget ír elő.

Ahol a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, illetőleg szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozás történik, a megnevezés csak a tárgy jellegének egyértelmű és közérthető meghatározása érdekében történik, és mellé értendő a „vagy azzal egyenértékű”

kifejezés is. Az egyenértékűségi követelmények részletes leírását a Műszaki leírás és a Közbeszerzési dokumentumok tartalmazzák. Az egyenértékűség igazolása az ajánlattevő feladata.

A nyertes ajánlattevő által szállítandó alkatrészek pontos leírását a közbeszerzési dokumentumok mellékletét képező Műszaki leírás és a Tételes ártáblázat tartalmazza.

II.2.5.

Értékelési szempontok

Az alábbiakban megadott szempontok

Mínőségi kritérium - Név: Vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett (minimum 0% - maximum 10%) /
Súlyszám: 10

Ár - Súlyszám: 90

II.2.6.

Becsült érték vagy nagyságrend

II.2.7.

A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Az időtartam hónapban: 12

A szerződés meghosszabbítható: igen

A meghosszabbításra vonatkozó lehetőségek ismertetése:

Ajánlatkérő - amennyiben a keretösszeg kimerítésére nem került sor - jogosult egyoldalú nyilatkozatával a keretszerződést további legfeljebb 6 hónapra szóló időtartamra meghosszabbítani. A szerződés meghosszabbításáról Ajánlatkérő a szerződés eredeti lejártának időpontja előtti 30. napig - a szerződésben megjelölt elérhetőségére küldött - levélben értesíti a nyertes ajánlattevőt.

II.2.13.

Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: nem

II.2.14.

További információk

Ajánlatkérő a II.2.5. pontban feltüntetett Ár értékelési részszerzőpont alapján a Tételes ártáblázat szerinti „Összesen nettó ajánlati ár (HUF)” megajánlást értékeli. Ajánlattevőnek a felolvasólapon a dokumentáció részét képező Tételes ártáblázatban szereplő termékeknek „Összesen nettó ajánlati ár (HUF)” összegét kell megadnia. Ajánlattevőnek kötelező minden tételre ajánlatot tennie és beáraznia.

A további szabályokat a KD tartalmazza.

IV. szakasz: Eljárás

IV.1.

Meghatározás

IV.1.1.

Az eljárás fajtája

Nyílt eljárás

IV.2.2.

Ajánlatok vagy részvételi kérelmek benyújtásának határideje

Dátum: 17/08/2023 Helyi idő: 10:00

IV.2.6.

Az ajánlati kötöttség minimális időtartama

Az időtartam hónapban: 1 (az ajánlattételi határidő lejártától számítva)

IV.2.7.

Az ajánlatok felbontásának feltételei

Dátum: 17/08/2023 Helyi idő: 12:00

VI.3.

További információk

7. AK alkalmazza a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pont szerinti eredménytelenségi esetkört.

8. AK a Kbt. 81. § (5) bekezdése alapján az ajánlatok bírálatát - az Egységes Európai Közbeszerzési Dokumentumban foglalt nyilatkozat alapján - az ajánlatok értékelését követően végzi el.

11. A IV.2.6) pontban írt 1 hónap alatt AK 30 napot ért.

12. Ajánlattevőnek be kell nyújtani a beárazott Tételes ártáblázatot (a Tételes ártáblázat szakmai ajánlatnak minősülő részei: megajánlott termék gyártója, gyártói azonosítója, és a megajánlott termék egységára) valamennyi rész vonatkozásában a közbeszerzési dokumentumokban meghatározottak szerint. AK felhívja Ajánlattevők figyelmét, hogy az ajánlat részeként benyújtandó dokumentumok köre a KD-ban és műszaki leírásban kerülnek ismertetésre.

15. Hiánypótlás, felvilágosítás a Kbt. 71. § (6) szerint. AK egy alkalommal rendel el újabb hiánypótlást, ha az Ajánlattevő az ajánlat hiánypótlása során korábban nem szereplő gazdasági szereplőt von be az eljárásba és a hiánypótlás során bevont gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás elrendelésére. 22. Ajánlatkérő közszolgáltatói tevékenység nyújtási kötelezettsége a megbízó minisztérium döntése alapján részben vagy egészben mind mennyiségben, mind időben változhat, illetve akár meg is szűnhet, ezért az átlagoshoz képest magasabb a tervezhetetlen elemek aránya. Ajánlatkérő jelenlegi buszparkját bővíti, több új busz beszerzésével, annak érdekében, hogy eredményesen vegyen részt a megbízó minisztérium jelenleg nem ismert időpontban és módon kiírandó pályázatán. Tekintettel arra, hogy az új buszok szállítása és forgalomba állítása, valamint a régebbi buszok selejtezésének időpontja előre nem pontosan meghatározható a jelenlegi forgalom függvényében, szükséges a meghatározott mennyiségi eltérés kitétel, tekintettel arra, hogy az eljárás tárgyát képező alkatrészek mennyisége a közszolgáltatásban résztvevő autóbuszok számához igazodik.

23. Ajánlatkérő beszerzési igénye teljes pontossággal előzetesen nem határozható meg. A Kbt. 58. § (1) bekezdésére tekintettel a szerződéses teljes mennyiséghez képest Ajánlatkérő eltérhet (mennyiségi eltérés), és a megkötésre kerülő szerződés alapján kizárólag arra vállal kötelezettséget, hogy eseti megrendelések leadására legalább a fenti, szerződésben megjelölt legnagyobb mennyiség 50%-áig sor kerül.

3. Az ajánlatkérő a 3. rész tekintetében az alábbi tételes ártáblázatot készítette, amelyet az ajánlattevőknek kitöltve kellett benyújtaniuk ajánlatuk mellékleteként.

Tételes ártáblázat az "Autóbuszok üzemeltetéséhez szükséges új szélvédők beszerzése" tárgyú eljárás 3. részajánlatához: "Mercedes, Setra gyártmányú autóbusz szélvédők"													
Ssz.	Termék megnevezése	Autóbusz gyártmány, típus	Járműgyártói azonosító	Termék gyártmánya	Tájékoztató mennyiség ¹	Mennyiségi egység / db	Ajánlattevő által ajánlott termék						
							Gyártója	Gyártói azonosító	Nettó egységár Ft/db	Nettó ajánlati ár (tájékoztató mennyiség X nettó egységár) Ft	ENSZ-EGB engedély száma	Származási ország	
1.	Szélvédő ütcéljelzős	Mercedes-Benz O345C	A6716712510	Mercedes	3	db					0		
2.	Szélvédő ütcéljelzős	Mercedes-Benz O345G Conecto	A6716712710	Mercedes	9	db					0		
3.	Szélvédő zöld	Mercedes O350/404 Turismo	A3566712910	Mercedes	5	db					0		
4.	Szélvédő zöld	MB O530 Citaro	A6286712310	Mercedes	1	db					0		
5.	Szélvédő zöld	MB O530 Citaro	A6286710510	Mercedes	1	db					0		
6.	Szélvédő	Mercedes O580 Travego	A6296711810	Mercedes	3	db					0		
7.	Szélvédő	MB O632 Turismo	A6326711910	Mercedes	5	db					0		
8.	Szélvédő	MB 632.44 Turismo RH-M	A6336701201	Mercedes	29	db					0		
9.	Szélvédő teljes fűthető	MB O632 Turismo RHD	A6326712010	Mercedes	5	db					0		
10.	Szélvédő kamerás	MB O632 Turismo RHD	A6326701501	Mercedes	9	db					0		
11.	Szélvédő	Mercedes O633 Intouro	A6336710310	Mercedes	36	db					0		
12.	Szélvédő kamerás	Mercedes 633.02 Intouro M	A4106706301	Mercedes	9	db					0		
13.	Szélvédő teljes	Mercedes 628 Conecto	A6286710610	Mercedes	9	db					0		
14.	Szélvédő	Mercedes 628 Conecto csuklós	A6286714710	Mercedes	10	db					0		
15.	Szélvédő	Mercedes eCitaro	A6286713410	Mercedes	1	db					0		
16.	Szélvédő teljes zöld	Setra S313UL, S315UL, S315UL, S319UL	34311734010	Setra	8	db					0		
17.	Szélvédő	Setra S315 GT	34311794010	Setra	10	db					0		
18.	Szélvédő zöld, fűthető	Setra S315 GT HD	34311817010	Setra	1	db					0		
19.	Szélvédő teljes fűthető	Setra S415/417 GT HD	A6326710110	Setra	1	db					0		
20.	Szélvédő esőszennyezés	Setra S415 GT-HD	A6326712110	Setra	1	db					0		
21.	Szélvédő	Setra S415 GT	A6326710310	Setra	3	db					0		
22.	Szélvédő hővédős	Setra S419 UL	A6336710010	Setra	1	db					0		
23.	Szélvédő zöld	Setra S315 HD	34311744010	Setra	1	db					0		
24.	Szélvédő fűthető, kamerás	Setra S516 HD/2	A4106702001	Setra	3	db					0		
Összesen nettó ajánlati ár (HUF): ²										4			

4. A Közbeszerzési Dokumentáció részét képezi műszaki leírás a jogorvoslati eljárás szempontjából az alábbi releváns adatokat tartalmazza.

1. Műszaki elvárások valamennyi rész tekintetében

1.11. Valamennyi rész vonatkozásában, amennyiben az Ajánlatkérő által előírt referenciatermék cikkszámára több darabos kiszerelemet tartalmaz, abban az esetben is 1 darabra vonatkozó egységár megajánlását kéri Ajánlatkérő, függetlenül a kiszerelemi egységtől. Ajánlattevő az egyenértékűség vizsgálatkor a kiszerelemi egységet nem vizsgálja, az Ajánlattevőnek az 1 db-ra vonatkozó egységárat kell megajánlania, továbbá a teljesítés során az Ajánlatkérő által előírt darabszámú terméket kell leszállítania.

1.12. Ajánlatkérő a Kbt. 69. § (13) bekezdése alapján fenntartja a jogot, hogy az ajánlatban benyújtott igazolás, nyilatkozat tartalmának ellenőrzése érdekében más gazdasági szereplőtől (ideértve a járműgyártót és az Ajánlatkérő által a Tételes ártáblázatban feltüntetett termék gyártóját is) információt kérjen. Jelen műszaki előírás vonatkozásában, ahol az előírás gyártót említi, ott Ajánlatkérő minden esetben elfogadja a gyártó vagy annak hivatalos márkaképviselője által kiállított nyilatkozatokat, igazolásokat és általuk működtetett adatbázisokat.

5. Az ajánlattételi határidő lejártáig a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns 3. rész tekintetében négy ajánlat került benyújtásra, közte a kérelmező és a nyertes ajánlattevő ajánlata.

6. A kérelmező és a nyertes ajánlattevő a felolvasólapra az alábbi ajánlatot tette.

Kérelmező:

Összesen nettó ajánlati ár (HUF)

31 964 127

Vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett (minimum 0% - maximum 10%)

10

Nyertes ajánlattevő:

Összesen nettó ajánlati ár (HUF)

26 399 828

Vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett (minimum 0% - maximum 10%)

10

7. Az ajánlatkérő a benyújtott ajánlatok bontását követően előbb 2023. szeptember 12-én, majd 2023. november 13-án is valamennyi rész tekintetében ajánlati kötöttség fenntartására való felhívást küldött ki az ajánlatot tevők részére. A két felkérés között az ajánlatkérő eljárási cselekményt nem végzett az EKR alapján.

8. Az ajánlatkérő 2023. november 14-én hiánypótlási felhívást bocsátott ki a 3. rész tekintetében többek között a kérelmező és a nyertes ajánlattevő irányába, azonban a hiánypótlás tartalma relevanciával nem bír jelen jogorvoslati eljárásban.

9. Az ajánlatkérő 2024. január 13-án ismételt ajánlati kötöttség fenntartására való felhívást küldött ki az ajánlatot tevők részére.

10. Az ajánlatkérő a kérelmező irányába 2024. február 2-án ismételt hiánypótlási felhívást küldött a kérelmező részére, amely jelen jogorvoslati eljárás szempontjából nem bír relevanciával.

11. Az ajánlatkérő a 3. rész tekintetében a kérelmező és a nyertes ajánlattevő részére 2024. február 22-én igazolás benyújtására való felkérést küldött.

12. Az ajánlatkérő 2024. március 12-én és 2024. május 14-én is ajánlati kötöttség fenntartására való felhívást küldött ki az ajánlatot tevők részére.

13. Az ajánlatkérő 2024. május 22-én készítette el az összegezését, amely az alábbi releváns adatokat tartalmazta a 3. rész vonatkozásában.

Rész száma, elnevezése:

3 - Mercedes, Setra gyártmányú autóbusz szélvédők

A szerződés száma:

1

Az eljárás eredményes volt:

Igen

V.2 Az eljárás eredménye

V.2.1) Ajánlatokra vonatkozó információk

A beérkezett ajánlatok száma:

4

V.2.2) Az érvényes ajánlatot tevők

Ajánlattevők neve, címe és adószáma, alkalmasságuk indokolása és ajánlatuknak az értékelési szempont szerinti tartalmi eleme(i):

DRASPÓ-TEMPÓ Autó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság, Magyarország
 Összesen nettó ajánlati ár (HUF): 26.399.828 Ft. Vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett (minimum 0% - maximum 10%) : 10 % Ajánlattevő ajánlata érvényes, megfelel az Ajánlati felhívásban és

a Közbeszerzési Dokumentumokban foglalt követelményeknek, valamint a jogszabályokban foglaltaknak, továbbá Ajánlattevő alkalmas a szerződés teljesítésére és nem esik kizáró okok hatálya alá.

AUTO-BUS GLASS Central Europe Korlátolt Felelősségű Társaság, Magyarország
Összesen nettó ajánlati ár (HUF): 31.964.127 Ft. Vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett (minimum 0% - maximum 10%) : 10 % Ajánlattevő ajánlata érvényes, megfelel az Ajánlati felhívásban és a Közbeszerzési Dokumentumokban foglalt követelményeknek, valamint a jogszabályokban foglaltaknak, továbbá

Ajánlattevő alkalmas a szerződés teljesítésére és nem esik kizáró okok hatálya alá.

V.2.3) Az ajánlatok értékelése

Az ajánlattevő neve:

A súlyszámmal szorzott értékelési pontszámok ajánlattevőnként:

AUTO-BUS GLASS Central Europe Korlátolt Felelősségű Társaság
843.33

Szöveges értékelés:

Összesen nettó ajánlati ár (HUF): 31.964.127 Ft. Pontszám: 743,33 Vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett (minimum 0% - maximum 10%): 10 % Pontszám: 100.00

DRASPÓ-TEMPÓ Autó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
1000.00

Szöveges értékelés:

Összesen nettó ajánlati ár (HUF): 26.399.828 Ft. Pontszám: 900.00 Vállalt többlet konszignációs készlet kihelyezés %-os aránya a keretösszeghez viszonyítva az előírt 20% felett (minimum 0% - maximum 10%): 10 % Pontszám: 100.00

V.2.4) Az ajánlatok értékelése során adható pontszám alsó és felső határa:

0- 10

V.2.7) A nyertes ajánlattevő

Ajánlattevő neve, címe, adószáma, az ellenszolgáltatás összege és ajánlata kiválasztásának indokai:

DRASPÓ-TEMPÓ Autó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság.

Ajánlattevő ajánlata érvényes, megfelel az Ajánlati felhívásban és a Közbeszerzési Dokumentumokban foglalt követelményeknek, valamint a jogszabályokban foglaltaknak, továbbá Ajánlattevő alkalmas a szerződés teljesítésére és nem esik kizáró okok hatálya alá. Ajánlattevő tette a legkedvezőbb érvényes ajánlatot. Figyelemmel arra, hogy Ajánlatkérő az eljárást eredményessé nyilvánította, az eljárás nyertes ajánlattevőjeként a fenti ajánlattevőt hirdeti ki.

V.2.8) A nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot tevő neve, címe, adószáma, az ellenszolgáltatás összege és ajánlata kiválasztásának indokai:

AUTO-BUS GLASS Central Europe Korlátolt Felelősségű Társaság, Magyarország

Ajánlattevő ajánlata érvényes, megfelel az Ajánlati felhívásban és a Közbeszerzési Dokumentumokban foglalt követelményeknek, valamint a jogszabályokban foglaltaknak, továbbá Ajánlattevő alkalmas a szerződés teljesítésére és nem esik kizáró okok hatálya alá.

Ajánlattevő tette a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb érvényes ajánlatot. Figyelemmel arra, hogy Ajánlatkérő az eljárást eredményessé nyilvánította, az eljárás nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot tevő fenti ajánlattevőt hirdeti ki.

14. A kérelmező 2024. május 28-án iratbetekintési kérelmet terjesztett elő az ajánlatkérő felé, valamint előzetes vitarendezési kérelmet is benyújtott, az alábbi releváns tartalommal.

„ Tisztelt Ajánlatkérő!

Alulírott AUTO-BUS GLASS Central Europe Kft. (1183 Budapest, Gyömrői út 79-83.) a tárgyban megjelölt közbeszerzési eljárással kapcsolatban kérjük, hogy az eljárás során a DRASPO-TEMPÓ Autó és Szolgáltató Kft. által a tárgyi eljárás 1, 2, 3 és 5. részeiben benyújtott árajánlatával szemben az alábbi előzetes vitarendezési kérelmet terjesztjük elő, egyben kérve a nyertesnek minősített ajánlattevő ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását.

Tudomásra jutás időpontja: 2024. május hó 27. napja. Ajánlatkérő ugyan 2024. május hó 23. napján töltötte fel az EKR rendszerbe az összegzést, azonban azt Kérelmező - Ajánlatkérőnek jelzett technikai problémák okán 2024. május hó 27. napján tudta letölteni.

Az Ajánlatkérő által megsértett jogszabályi helyek:

„Kbt. 2. (1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára és arányos módon kell eljárnia a közbeszerzési eljárás során.

(3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.”

„Kbt. 69. § (1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározottfeltételeknek. (2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71—72. szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. "

„Kbt. 70. § (1) Az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, ha az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a — 75. § (4) bekezdésének megfelelően igazolt — rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét, vagy az ajánlatok bírálatának hiányában is megállapítható, hogy egyéb okból az eljárás eredménytelenné nyilvánításának van helye. Ha az ajánlatkérő nem végzi el az ajánlatok bírálatát, az eredménytelen eljárásra tekintettel az ajánlatkérő nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98. § (2) bekezdés a) pontja szerint. "

„Kbt. 79. (1) Az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás eredménytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.”

„Kbt. 73. § (2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz 172. § 1. ”

„Kbt. 72. § (3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez — ha az elfogadhatóság kétséges — további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.”

Feltételezett jogsértések:

Szakmai álláspontunk szerint megállapítható, hogy nevezett ajánlattevő aránytalan alacsony árakat ajánlott meg, amelyek az objektív és igazolható piaci viszonyok között nem teljesíthetőek és felelősen nem vállalhatóak, különös figyelemmel a megajánlott termék gyártójának ugyanezen eljárásban megadott ajánlati áaira sem.

A rendelkezésünkre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás vizsgálata a tárgyi eljárásban nem történt, Kérelmező ezzel kapcsolatos dokumentumokat nem kapott, jöllehet annak feltételei fennállnak.

Ajánlatkérő jogsértő módon nem vizsgálta a nyertesnek minősített Ajánlattevő eljárás megjelölt részeiben benyújtott ajánlati árát és annak megalapozottságát, azonban tényyszerű, hogy kereskedő céggént a gazdasági társaság még a versenyben szintén résztvevő és ajánlatot benyújtó gyártóhoz képest is (!) alacsonyabb ajánlati árát nyújtott be. Különösen indokolt lett volna az alapos vizsgálat az elmúlt egy (1) év gazdasági és inflációs hatásokkal teli pénzügyi környezetben. Kijelenthető, hogy az alapanyag, az energia és munkabér-költségek nagy mértékű emelkedése, az EUR árfolyamváltozásai alapján számos olyan kockázati tényező fennáll, amely alapján kijelenthető, hogy nem reális egy ilyen alacsony ajánlat. Ehhez kapcsolódóan megjegyezzük, hogy ajánlatunkat 2023.augusztus hó 17-én adtuk be, azóta is számos költségnövekedés történt. Folytatva egyben a fenti gondolatsort, megállapítható az is, miszerint az ajánlatkérő nem a lehető legrövidebb időn belül bírálta el az ajánlatokat. Ajánlatkérő a Kbt. 70. § (1) bekezdését sértve járt el.

A jelen eljárásban az ajánlattételi határidő pedig 2023. augusztus hó 17. napján volt esedékes. Tehát a bírálat annyira elhúzódott, hosszú ideig bármifajta érdemi kommunikáció nélkül, ami már önmagában is extrém. Az Ajánlatkérőt elmarasztaló D.67/10/2024. számú határozat 2024.03.27. napján született meg, ami egyben a felfüggesztésnek is véget vetett. Újabb 48 nap telt el 2024.05.13.-ig. Az elbírálás összesen majdnem kilenc (9) hónapon át tartott, amely - nyugodtan kijelenthetjük — példanélküli a hazai közbeszerzések történetében és számos szakmai felelősséget felvet. Az is jól látható,

hogy az eljárás elhúzódása kizárólag az Ajánlatkérő hibája. Az érdemi vizsgálat nélküli időmúlás megmagyarázhatatlan.

(iii)

A fentiek alapján Ajánlatkérő:

- elhúzta a tárgyi eljárás értékelését;
- jogsértő módon és aránytalan alacsony ár mellett hirdetett nyertest.

Kerjük a jelen kérelmünknek megfelelően:

- a nyertesnek minősített DRASPÓ-TEMPÓ Kft. ajánlatát a jelzett részekben érvénytelennek minősíteni;
- Kérelmező a jelzett részekben — mint érvényes és ügyfélképességgel bíró ajánlattevőt — nyertesnek minősíteni szíveskejenek.

A fentiek elmaradása esetén jogorvoslati eljárást kezdeményezünk.”

15. Az ajánlatkérő 2024. május 29-én az iratbetekintési kérelemmel kapcsolatban az alábbi választ küldte a kérelmező részére.

„Tisztelt Ajánlattevő!

Az „Autóbuszokhoz új szélvédők beszerzése” tárgyban EKR001044722023 számon indított, a Kbt. Második része szerinti nyílt közbeszerzési (12444/2023, 2023/S 139-444203) eljárással kapcsolatosan az alábbiakról tájékoztatom: Az eljárásban az AUTO-BUS GLASS Central Europe Korlátolt Felelősségű Társaság (1183 Budapest, Gyömrői út 79-83. 46. ép.) (továbbiakban: Kérelmező) 2024. május 28. napján iratbetekintési kérelmet terjesztett elő a tárgyi közbeszerzési eljárás 1., 2., 3., és 5. része tekintetében.

Ajánlatkérő ezúton tájékoztatja Kérelmezőt, hogy (kérelmező kérésének megfelelően) 2024. május 30. napján 10:00 órától az alábbi helyszínen biztosítja az iratbetekintést: Népliget Center Irodaház 1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 11. B épület 6. emelet. Ajánlatkérő az iratbetekintés során a Kbt. 45. § (1) bekezdésével összhangban az alábbi dokumentumok megtekintését engedélyezi Kérelmező számára:

- A DRASPÓ-TEMPÓ Autó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság ajánlattevő a tárgyi közbeszerzési eljárás 1., 2., 3., és 5. része tekintetében benyújtott műszaki (szakmai) ajánlata (Tételes ártáblázat), illetve részletes árajánlata. Ajánlatkérő a Kbt. 45. § (3) bekezdésének megfelelően tájékoztatja Kérelmezőt, hogy a benyújtott dokumentumokban a Kbt. 44. § (1) bekezdése alapján üzleti titoknak minősített dokumentum az ajánlat részeként nem került benyújtásra. Kérjük Tisztelt Kérelmezőt, hogy amennyiben nem valamely cégjegyzésre jogosult képviselője útján kíván részt venni az iratbetekintésen, abban az esetben szíveskedjen a cégjegyzésre jogosult képviselőtől származó meghatalmazást - melynek keretében a meghatalmazott jogosult részt venni az iratbetekintésen - rendelkezésünkre bocsátani.”

16. Az iratbetekintésre 2024. május 30-án került sor, amely alatt az iratbetekintésről készült jegyzőkönyv alapján a kérelmező betekintett a nyertes ajánlattevő által benyújtott műszaki (szakmai) ajánlatába (tételes ártáblázat), illetve részletes árajánlatába.

17. Az ajánlatkérő 2024. május 31-én küldte meg az előzetes vitarendezési kérelmére a választ a kérelmező részére, amely a 3. rész tekintetében az alábbi releváns adatokat tartalmazta.

„Tisztelt Gazdasági Szereplők!

A VOLÁNBUSZ Zrt. (1091 Budapest, Üllői út 131.), mint Ajánlatkérő nevében a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. (1087 Budapest, Könyves Kálmán körút 54-60.) lebonyolító által az „Autóbuszokhoz új szélvédők beszerzése” tárgyban indított (EKR001044722023, 12444/2023, 2023/S 139-444203) a Kbt. 81. § szerinti nyílt közbeszerzési eljárásban eleget téve a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 80. § (3) bekezdésében foglaltaknak az AUTO-BUS GLASS Central Europe Korlátolt Felelősségű Társaság ajánlattevő, mint Kérelmező (a továbbiakban, mint Kérelmező) által 2024. május 28. napján a tárgyi közbeszerzési eljárás 1., 2., 3. és 5. részei tekintetében megküldött előzetes vitarendezési kérelmében (a továbbiakban: Kérelem) foglaltakkal kapcsolatban az alábbiakat adjuk elő:

Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet és az abban foglalt intézkedési javaslatot a nyertes Ajánlattevőként kihirdetett gazdasági szereplő ajánlatának érvényességét érintő kérelmi elem vonatkozásában elutasítja, az alábbi indokokra tekintettel:

Tényállás: Tárgyi eljárásban 2024. május 28. napján előzetes vitarendezési kérelem érkezett az eljárás 1., 2., 3. és 5. részeihez kapcsolódóan, melyeket Ajánlatkérő az azonos tartalom miatt a továbbiakban egy kérelemként kezel (továbbiakban: kérelem). A kérelem nem tartalmazott számozott kérelmi pontokat. Kérelmező a nyertes Ajánlattevőként kihirdetett gazdasági szereplő ajánlatának érvényessé nyilvánításának jogszerűségét vitatta.

A Kérelem összefoglalása: Az előzetes vitarendezési kérelem jelen válasz mellékletét képezi.

Ajánlatkérő álláspontja:

A kérelem szempontjából releváns ajánlatkérői előírások és jogszabályi rendelkezések:

A Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, egy ajánlati ár irreálisan alacsony voltának megállapításához a jelenlegi szabályozás szerint a szerződés tárgyát kell kiindulópontnak tekinteni. Annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati ár esetén valósítható meg, az ajánlatkérő a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni. Ajánlatkérő a Közbeszerzési Dokumentáció 1.11. pontjában előírta az alábbiakat: „1.11. Aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokoláskérés Ajánlatkérő a Kbt. 72. §-a alapján az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kér írásban és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíti, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára, b) a választott műszaki megoldásra, c) a teljesítésnek az ajánlattevő

számára kivételesen előnyös körülményeire, d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére, e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik. Ajánlatkérő a Kbt. 72. § (7) bekezdése alapján hasonlóan jár el, ha az ajánlatnak valamely egyéb eleme tartalmaz teljesíthetetlennek ítélt kötelezettségvállalást.”

Az előírásra vonatkozóan az Ajánlattételi Felhívás vagy az Ajánlattételi Dokumentáció további elvárásokat nem tartalmazott. A kérelem elutasításának részletes indokai: Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérő jogszerűtlenül járt el, amikor érvényesnek nyilvánította a DRASPÓ-TEMPÓ Autó és Szolgáltató Kft. ajánlatát, tekintettel arra, hogy a nyertes Ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony árat tartalmaz. Ajánlatkérő álláspontja szerint a Kérelmezői állításban foglaltak nem megalapozottak, tekintettel arra, hogy Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok és jogszabályok által biztosított lehetőségekkel élve lefolytatta az érvényesség megállapításához szükséges eljárási cselekményeket és a beérkezett iratok tartalma alapján döntött az ajánlat érvényességéről. Nyertes Ajánlattevő az Ajánlattételi felhívásban és Ajánlattételi dokumentációban foglalt előírások alapján megfelelően benyújtotta ajánlatát, melynek keretében hiánypótlást követően teljeskörűen csatolta az Ajánlatkérő által előírt dokumentumokat. Ajánlatkérő álláspontja szerint az ajánlatokat az ajánlati felhívásban, a közbeszerzési dokumentumokban tett előírásoknak, valamint a jogszabályokban foglalt előírásoknak megfelelően bírálta el. A benyújtott dokumentumokban szereplő információk alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a nyertes Ajánlattevő ajánlatát a közbeszerzési dokumentumokban és jogszabályokban foglalt előírásoknak megfelelően készítette el és nyújtotta be, a szerződés teljesíthetőségének vonatkozásában további kétségek pedig nem merültek fel. Ajánlatkérő az ajánlatok aránytalanul alacsony árvizsgálatára vonatkozó ellenőrzését az alábbiak szerint végezte el: Ajánlatkérő a beérkezett ajánlatok első értékelésekor már egyértelműen azonosítani tudta azon tendenciát, hogy az eljárás előkészítse során meghatározott becslt érték nem az adott időpontban valós piaci értéket képviseli. A forint-euro árfolyam ingadozása és a folyamatosan emelkedő infláció környezet a becslt érték meghatározását kiszámíthatatlanná tette, melyet a valamennyi rész tekintetében valamennyi ajánlattevő által benyújtott ajánlatok tendenciája is egyértelműen alátámasztott. Ajánlatkérő a fentiek miatt döntött úgy, hogy az aránytalanul alacsony vállalások tekintetében nem a becslt értéket használja, hanem a valós (aktuális) piaci környezetet mutató ajánlati árak átlagát.

Az Ajánlatkérő értelmezését támasztja alá a Közbeszerzési Döntőbizottság számos ítélete, többek közt a D.740/20/2016., és a D.188/29/2022 számú határozatok, miszerint: „A megajánlott árak jelentősen alatta vannak a becslt értéknek, az ajánlatok egymáshoz való viszonyát szükséges vizsgálni.” Ajánlatkérő az alábbiakban részenként mutatja be az aránytalanul alacsony megajánlás vizsgálatát.

3. rész: Az eljárás 3. részében mindösszesen 4 db ajánlat érkezett be, melyek közül - ahogy az az alábbi táblázatból is kiolvasható - a PRIM-VOL TRADE Kft. ajánlata irreálisan magas megajánlást tartalmaz (264,25%), amely jelentősen torzítja a további 3 ajánlat kis szóráson belüli ajánlati átlagát. Ajánlatkérő a Közbeszerzési Hatóság útmutatóját, valamint többek közt a D.143/27/2020 sz. Közbeszerzési Döntőbizottsági határozatot („A szélsőségesen magas ajánlati tartalom a piaci ár meghatározása körében figyelmen kívül hagyható”) figyelembe véve az irreálisan magas megajánlást figyelmen kívül hagyta, így az ajánlatok átlagát 34.703.585 Ft összegben határozta meg. A beérkezett ajánlatok

átlagához képest a DRASPÓ-TEMPÓ Autó és Szolgáltató Kft. ajánlatának százalékos értéke 76,07%. Az eltérés tehát 23,93%, mely Ajánlatkérő megítélése szerint – a tárgyi eljárás tárgyához kapcsolódó valamennyi gazdasági és piaci környezetét figyelembe véve - nem minősül aránytalanul alacsony megajánlásnak, különös tekintettel arra, hogy a két legalacsonyabb ár között még ennél is kevesebb az eltérés, ami már a 18%-ot sem éri el. Ez azért fontos, mert jól láthatóan a két alacsonyabb ár a harmadik legalacsonyabbhoz képest is együtt mozog.

A fenti értelmezést támasztja alá a Közbeszerzési Döntőbizottság D.498/25/2022. számú határozata, miszerint:” A Kbt. 72. §-ához fűzött jogalkotói indokolás értelmében: „A törvény az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára, valamint az egyéb, irreális vállalások vizsgálatára vonatkozó szabályokat egységesen kezeli, azok a hatályos törvényhez képest egy szakaszban kerültek elhelyezésre. A hatályos törvényi szabályozáshoz képest eltérés, hogy a törvény elhagyja annak a százalékos mértéknek a meghatározását, amely mértékkel a becsült értéknél alacsonyabb ajánlatok automatikusan irreálisan alacsonynak minősültek, és az ajánlatkérő azokat vizsgálni volt köteles. A gyakorlati tapasztalatok szerint az ilyen mérték százalékos meghatározása nem életszerű, és nem alkalmazható egységesen valamennyi beszerzés esetében.” Ajánlatkérő felhívja Kérelmező figyelmét, hogy az eljárás időbeli elhúzódsát az ajánlatok bírálatával kapcsolatos több hiánypótlási forduló, valamint olyan változások nehezítették, mely számos közbeszerzési eljárást érint, így a kérelmező által megfogalmazott túlzások (extrém, példanélküli, megmagyarázhatatlan) nem relevánsak. A Közbeszerzési Értesítő Plusz 2024. VI. évfolyam 1. számának 7. számú kérdésére adott Közbeszerzési Hatóság válaszában foglaltak szerint: „Amennyiben a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevőnek az ajánlata az ajánlatának százyolcvan napon túli fenntartását követően lesz érvénytelen, – a Közbeszerzési Hatóság megítélése szerint – az ajánlatkérőnek az eljárást szintén a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján kell eredménytelenné nyilvánítania, tekintettel arra, hogy ezen eredménytelenségi ok következményeként a legkedvezőbb ajánlattevő kiesése esetén nem lett volna tovább folytatható a közbeszerzési eljárás.” „A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a szabályozás céljával tehát nem összeegyeztethető az, hogy az ajánlatkérő a 180 napos bírálati időtartamon túl is folytatott eljárása során elbírálja a fenntartott, de nem a legkedvezőbb ajánlatnak tekinthető további ajánlatokat, illetve az összegezésben megjelölje a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlattevőt, tekintettel arra, hogy a szabályozás a 180 napos bírálati időtartamot követően kizárólag a 180 napos időtartam lejártakor legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevővel engedi a szerződéskötést.” A fentiek szerint Kérelmező az eljárás nyerteseként jogszerűen nem lehetne kihirdethető.

Ajánlatkérő továbbá felhívja Kérelmező figyelmét, hogy a tárgyi előzetes vitarendezési kérelemmel kapcsolatban a Kérelmező által hivatkozott D.67/10/2024 számú határozat, sem az ajánlatkérő személyével kapcsolatosan, sem pedig tárgyával és témájával kapcsolatban nem tartalmaz semmilyen releváns hasonlóságot, így ajánlatkérő az erre való hivatkozással kapcsolatosan érdemben nem tud reagálni. Bár az eljárás megindításakor hatályos Kbt. nem tartalmaz indoklási kötelezettségre vonatkozó rendelkezést a közbeszerzési eljárás bírálatának idejére vonatkozóan, de megjegyezzük, hogy Ajánlatkérő a Kbt. alapelveit figyelembe véve, valamennyi törvényi, rendeleti, műszaki és szakmai követelményt szem előtt tartva végezte el az ajánlatok bírálatát, és alkalmazta a megalapozott bírálatához és döntés meghozatalához szükséges ajánlati kötöttség fenntartására vonatkozó jogintézményt. A kérelemben foglaltakra vonatkozó fentiekben kifejtett Ajánlatkérői válaszokat figyelembe véve Ajánlatkérő a vitarendezési kérelmet elutasítja és a közbeszerzési eljárással kapcsolatos, az ajánlatok elbírálásáról szóló

végleges döntését, valamint a 2024. május 23. napján megküldött, az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést nem kívánja módosítani.

Kérjük a fentiek szíves tudomásul vételét!”

18. A kérelmező 2024. június 4-én ismételten előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatkérő részére, amelyben a megismert iratokra tekintettel fenntartotta azt, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony árat tartalmaz, amely miatt azt érvénytelennek kellett volna nyilvánítani.

19. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet 2024. június 7-én teljes egészében elutasította az alábbi releváns tartalommal.

„A kérelem elutasításának részletes indokai:

1. Aránytalanul alacsony ár vizsgálata
2. A nyertes ajánlattevő által megadott árak

Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérő jogszerűtlenül járt el, amikor érvényesnek nyilvánította a DRASPÓ-TEMPÓ Autó és Szolgáltató Kft. ajánlatát, tekintettel arra, hogy a nyertes Ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony árat tartalmaz.

Ajánlatkérő álláspontja szerint a Kérelmezői állításban foglaltak nem megalapozottak, tekintettel arra, hogy Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok és jogszabályok által biztosított lehetőségekkel élve lefolytatta az érvényesség megállapításához szükséges eljárási cselekményeket és a beérkezett iratok tartalma alapján döntött az ajánlat érvényességéről. Nyertes Ajánlattevő az Ajánlattételi felhívásban és Ajánlattételi dokumentációban foglalt előírások alapján megfelelően benyújtotta ajánlatát, melynek keretében hiánypótlást követően teljeskörűen csatolta az Ajánlatkérő által előírt dokumentumokat. Ajánlatkérő álláspontja szerint az ajánlatokat az ajánlati felhívásban, a közbeszerzési dokumentumokban tett előírásoknak, valamint a jogszabályokban foglalt előírásoknak megfelelően bírálta el. A benyújtott dokumentumokban szereplő információk alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a nyertes Ajánlattevő ajánlatát a közbeszerzési dokumentumokban és jogszabályokban foglalt előírásoknak megfelelően készítette el és nyújtotta be, a szerződés teljesíthetőségének vonatkozásában további kétségek pedig nem merültek fel. Ajánlatkérő a 2024.05.31-én megküldött Előzetes Vitarendezésre adott válaszában részletesen bemutatta az aránytalanul alacsony megajánlás vizsgálatát, az abban foglaltakat továbbra is fenntartja. Ajánlatkérő álláspontját és értelmezését támasztja alá a Közbeszerzési Döntőbizottság D.196/18/2023. számú határozata, miszerint:” Bár az ajánlatkérő joga valamely értékelési szempontra adott ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, ez a jogköre nem korlátlan. Nem lehet önmagában az árandokolást megalapozó körülmény a becsült értéktől való 20%-ot meghaladó negatív eltérés abban az esetben, ha a benyújtott három ajánlat közel azonos szórást mutat és mindegyik jelentősen eltér a becsült értéktől. Ebben az esetben ajánlatkérőnek a piaci árak mellett a megkötni tervezett szerződés tárgyára kell figyelemmel lennie” Megkívánjuk jegyezni, hogy ajánlattevő azon javaslata miszerint bármelyik ajánlattevő ajánlatát csupán egy kiválasztott bármely más ajánlattevő ajánlatával hasonlítsuk össze, és ezáltal vizsgáljuk az ajánlati árat, nem csupán önkényes, de szembe menne a jóhiszeműség elvével, a jogszabályi kötelezettségekkel és a Közbeszerzési Döntőbizottság következetes gyakorlatával, miszerint az árakat az adott piac (és nem egy kiválasztott másik piaci szereplő) kontextusában kell vizsgálni.

Ajánlatkérő továbbá ismételten felhívja az alábbiakra a figyelmet:

A Közbeszerzési Értesítő Plusz 2024. VI. évfolyam 1. számának 7. számú kérdésére adott Közbeszerzési Hatóság válaszában foglaltak szerint: „Amennyiben a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevőnek az ajánlata az ajánlatának száznolcvan napon túli fenntartását követően lesz érvénytelen, – a Közbeszerzési Hatóság megítélése szerint – az ajánlatkérőnek az eljárást szintén a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján kell eredménytelenné nyilvánítania, tekintettel arra, hogy ezen eredménytelenségi ok következményeként a legkedvezőbb ajánlattevő kiesése esetén nem lett volna tovább folytatható a közbeszerzési eljárás.” „A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a szabályozás céljával tehát nem összeegyeztethető az, hogy az ajánlatkérő a 180 napos bírálati időtartamon túl is folytatott eljárása során elbírálja a fenntartott, de nem a legkedvezőbb ajánlatnak tekinthető további ajánlatokat, illetve az összegezésben megjelölje a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlattevőt, tekintettel arra, hogy a szabályozás a 180 napos bírálati időtartamot követően kizárólag a 180 napos időtartam lejártakor legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevővel engedi a szerződés kötést.” A fentiek szerint Kérelmező az eljárás nyerteseként jogszerűen nem lehetne kihirdethető. Ez alapján Ajánlatkérő a jogellenes kérelmi elemek ismételt benyújtásával kapcsolatosan érdemben nem tud reagálni. A kérelemben foglaltakra vonatkozó fentiekben kifejtett Ajánlatkérői válaszokat figyelembe véve Ajánlatkérő a vitarendezési kérelmet elutasítja és a közbeszerzési eljárással kapcsolatos, az ajánlatok elbírálásáról szóló végleges döntését, valamint a 2024. május 23. napján megküldött, az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést nem kívánja módosítani.

Kérjük a fentiek szíves tudomásul vételét!”

A kérelem és kérelmezői észrevételek

20. A kérelmező 2024. június 10-én terjesztette elő jogorvoslati kérelmét, amelyet 2024. június 26-án hiánypótolt.

21. A kérelmező hiánypótolt kérelmében három kérelmi elembe foglalta össze az ajánlatkérő által megvalósított jogsértéseket az alábbiak szerint.

22. A kérelmező az első kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy tényszerűen megállapítható, miszerint az ajánlatkérő nem a lehető legrövidebb időn belül bírálta el az ajánlatokat, amivel megsértette a Kbt. 70. § (1) bekezdését.

23. A kérelmező rámutatott, hogy a bírálat annyira elhúzódott, hosszú ideig bármilyen érdemi kommunikáció nélkül, ami már önmagában is extrém. Az jól látható, hogy az eljárás elhúzódása kizárólag az ajánlatkérő hibája. Az érdemi vizsgálat nélküli időmúlás megmagyarázhatatlan.

24. A kérelmező kiemelte, hogy szükséges ezt a tényt vizsgálni annak a kijelentésnek a tükrében is, amit az ajánlatkérő az előzetes vitarendezésre adott válaszában tett, utalva arra, hogy 180 nap elteltével nem köteles a kérelmező ajánlatának értékelésére. Ez ab ovo egy rosszhiszemű kijelentés az ajánlatkérő részéről, mert az eljárás egyes lépéseit és időbeli tényezőit vizsgálva felmerül annak a lehetősége, hogy az ajánlatkérő részéről direkt történt volna az eljárás elhúzása.

25. A kérelmező a második kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő egyértelműen aránytalan alacsony árakat ajánlott meg, amelyek az objektív és igazolható piaci viszonyok között nem teljesíthetőek és felelősen nem vállalhatóak. A nyertes ajánlattevő által ajánlott termék gyártója is magasabb áron ajánlotta ugyanezen üvegeket ugyanezen eljárásban. Azáltal, hogy az ajánlatkérő nem kért árindokolást a nyertes ajánlattevőtől, megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

26. A kérelmező rámutatott, hogy a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás vizsgálata a tárgyi eljárásban nem történt, jöllehet annak feltételei fennállnak.

27. A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon nem vizsgálta a nyertes ajánlattevőnek a benyújtott ajánlati árát és annak megalapozottságát, azonban tényszerű, hogy kereskedő céggént a nyertes még a versenyben szintén résztvevő és ajánlatot benyújtó gyártói képviselőhöz viszonyítva is alacsonyabb ajánlati árát nyújtott be.

28. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok egymáshoz való viszonyát vizsgálta. Itt viszont problémás a választott eljárás, mert ha olyan átlaghoz viszonyít, amelyben az aránytalanul alacsony ár is szerepel, akkor matematikailag mindig alacsonyabb számot kap, mintha az egyes tételekhez vagy az aránytalanul alacsony ár nélküli átlaghoz viszonyítana. Az átlagtól való eltérése a nyertes ajánlattevő árajánlatának 53,18 % a harmadik részben, ami jelentősnek mondható eltérés. Különösen szembeötlő az eltérés –41,94 %– a Pilkington AGR Hungary Kft. által kínálta árral szemben azért, mert a nyertes ajánlattevő ajánlatában azok a Pilkington szélvédők szerepelnek, amelyeket a másik ajánlattevőtől, a Pilkington AGR Hungary Kft-től vásárol.

29. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy nem egyértelmű a törvényi meghatározása az alacsony áraknak, ezért az ajánlatkérőnek definiálnia kellett volna, hogy mit tekint alacsony áraknak, mikor vizsgálja meg, hogy az ajánlat megfelel-e a közbeszerzési eljárás által elvárt feltételeknek –üveg beszerzési költség, munkabér, szállítási költség, egyéb ráakódó és minimális realizált haszon–. Az, hogy az eredményhirdetésnél minden eltérést, kérdésessé teszi a tender szakmai megalapozottságát. Az ajánlatkérő a beadott kevés számú ajánlat ellenére nem vette figyelembe azt, hogy két beadott ajánlat ugyanarra a forrású és gyártmányú üvegre tesz ajánlatot két különböző árszinten. Itt egy eladó vevő kapcsolatról van szó, amely mentén nehezen elképzelhető, hogy egyeztetés nélkül történik az ajánlatok kialakítása, ami egy közbeszerzés esetében nem megengedett, mivel mind az eladó mind a vevő részt vesz a közbeszerzésben.

30. A kérelmező a harmadik kérelmi elemmel kapcsolatban rögzítette, hogy a Kbt. és a közbeszerzési gyakorlat szerint egyaránt elfogadhatatlan, hogy az ajánlatkérő a saját maga által meghatározott becsült értéket nem tekinti relevánsnak. A kiírt érték az elmúlt évek beszállításainak tény árai alapján jött létre, továbbá számolt az elmúlt időszak piaci és alapanyag, energia, bér stb. komoly emelkedésével, így az ajánlatkérő a kiírt értéken vagy a feletti ajánlatokra számíthatott. Ezzel szemben viszont egy lényegesen - közel 54%-kal-alacsonyabb ajánlatot fogadott el a kiírt értékhez viszonyítva és az eljárás során jogsértő módon nem vizsgálta, hogy ez mennyire reális az elmúlt időszak rendkívül magas inflációs és költségnövekedése ellenére.

31. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérő nem vette figyelembe, hogy az alacsony ár milyen ellátási kockázatot eredményez, ami szállítási nehézségeket képes generálni, amely akár a buszok leállításának kockázatát is felveti. A válaszában kifejtésnél az általa kiírt értéket nem fogadja el érvényesnek, a piaci viszonyok kifejezésének pedig azokat az ajánlati árakat tekinti, amelyeket az ajánlattevők adtak 9 hónappal ezelőtt a kiírt értékek által kijelölt keretek között. Így kérdésessé válik, hogy milyen támpontok és milyen paraméterek alapján történik a kiírás értékelése.

32. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérőnek minimum tisztáznia kellett volna az alacsony ár indokolása során, hogy a nyertes ajánlattevő részéről melyek a szállítási és egyéb infrastrukturális, illetve egyéb bérköltségek, amelyekkel az adott értéken történő szállítás és teljesítés megvalósítható, mi a nyertes ajánlattevő által realizált haszon, a gyártói árnál alacsonyabb költségekben hol jelenik meg a rendkívüli tételekre elkülönített fedezet, illetve tartalék, hogy tud olcsóbb ajánlatot adni a kereskedő, mint maga a gyártó, felvet-e bármilyen GVH számára jelentendő helyzetet a gyártó és a kereskedő esetleges egyeztetése az árak tekintetében, annak vizsgálata, hogy a jelen eljárás alapján történő teljesítés nem képezi kereszt-finanszírozás tárgyát.

33. A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlatkérő azáltal, hogy nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát aránytalanul alacsony árra tekintettel, megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

34. A kérelmező 2024. július 8-án tett észrevételében rögzítette, hogy az ajánlatkérő érdemben semmire nem adott kielégítő választ és észrevételének minden sorának az az üzenete, mely szerint semmi esélyük nem volt és nem is lehetett a tárgyi eljárásban, tekintettel arra, hogy a később az eljárás nyertesének minősített nyertes ajánlattevő már kezdettől fogva a legkedvezőbb ajánlati árak alapján úgymond vezette a mezőnyt és számunkra teljesen indifferens ennek tükrében, hogy az ajánlatkérő milyen eljárási cselekményeket foganatosít. Ez meglehetősen sajátos jogértelmezést valósít meg, amely szerint a beadott árak alapján fix a sorrend és teljesen felesleges az ajánlatkérő részéről bármilyen szakmai, pénzügyi-, illetve Kbt. szerinti közbeszerzési jogi vizsgálat, hiszen a bontási jegyzőkönyv alapján legkedvezőbb ajánlati árat benyújtó ajánlattevő sérthetetlen és fel sem merül – még elvi szinten sem – hogy a mögötte álló, teljes értékű és érvényes ajánlattevők bármilyen érdemi lépést tehessenek.

35. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérő az észrevételeiben konzekvensen ellentmondásokba keveredik a kiírt keretösszeget, illetve a becsült értéket és fedezetet illetően, valamint az ajánlatok ezekhez viszonyított vizsgálatával – saját kifejezésével élve átlagolással – kapcsolatosan. Még mindig nem érthető, hogy a benyújtott árak vizsgálata körében az ajánlatkérő milyen körülményeket tekint irányadónak. az ajánlatkérő sajátos értelmezésével indokolja a keretérték (ismert) és becsült érték (nem ismert) helyett az ajánlatok ún. „átlagolósos” módszerrel történő értékelését. Kétségekívül sajátos az ajánlatkérő azon értelmezése is, hogy az átlagolásból egyszerűen kihagyja a legmagasabb ajánlatot, hogy matematikailag kisebb legyen a különbség és így jobban tudja magyarázni, hogy miért nem vizsgálta az alacsony(abb) árat tartalmazó ajánlatot.

36. A kérelmező rámutatott, hogy mivel a közbeszerzési dokumentáció alapján a legalacsonyabb árnak van esélye nyerni, ezért a gyári üveget ajánló pályázók eleve nem vagy nehezebben nyerhetnek, mivel a gyári üvegek árai jóval magasabbak, mint az utángyártott üvegeké. Az indikatív ajánlatok megtételekor a kérelmező már több

alkalommal jelezte is az ajánlatkérőnek, hogy az utángyártott üvegeket az utángyártott üvegekkel kellene versenyeztetni, a gyárit pedig a gyárral. Szakmailag értelmetlen és nem fair a két különböző üveget egy eljárásban versenyeztetni.

37. A kérelmező az ajánlatkérő 1. kérelmi elemmel kapcsolatban tett nyilatkozatával kapcsolatban rögzítette, hogy a 19 db ajánlat elbírálása nem tarthat 9 hónapig. Több ajánlat csak 4-5 tételre vonatkozik, tehát ezek elbírálása viszonylag egyszerű. Hiánypótlás esetén néhány napos határidő volt az ajánlattevőknek, amely nem okozhatta az eljárás elnyúlását és amelyet az ajánlattevők. A határidők tekintetében előterjesztett ajánlatkérői álláspont, elnagyolt és általános, érdemi magyarázatot erre az extrém időbeli elhúzódnásra vonatkozóan nem tartalmaz. A saját szervezeti kérdésekre való hivatkozás irreleváns, mivel ha a törvényes határidőn belül nincs kapacitás az ajánlatok értékelésére, akkor az eljárás eredménytelenné való nyilvánítása indokolt – különösen az ez alatt az időszak alatt fennálló gazdasági körülményekre. Amennyiben szervezeti átalakulás is történik, akkor még inkább indokolt az eljárás érvénytelenítése, majd újra kiírása az új szervezet felállása után.

38. A kérelmező rámutatott, hogy amennyiben az ajánlatok elbírálása megtörtént volna a törvényes határidőn belül, akkor, ha bármi okból is a legalacsonyabb ajánlat érvénytelenné válik, akkor egy másik pályázó még nyerhet, illetve eredménytelenné nyilvánítás útján egy új eljárásban ismételten mindenki egyenlő esélyekkel pályázhat. Az ajánlatkérő észrevétele alapján felvetődik annak a lehetősége is, hogy az elbírálás 9 hónapra történő elhúzásával az determinálta a közbeszerzési lehetőségeket és gyakorlatilag megfosztotta az ajánlattevőket is a nyereség lehetőségétől - sértve ezáltal a jogszabályi alapelveket. Lényeges körülmény az is, hogy az ajánlatkérő semmilyen formában nem tájékoztatta az ajánlattevőket arról, hogy nem bírálta el az ajánlatokat a törvényes 6 hónapos határidőn belül, amelynek következtében csakis a legalacsonyabb ajánlatot tevő nyerhet. Ezzel szemben a 6 hónap lejártja után is hiánypótlást kért és több alkalommal kérte az ajánlat érvényességének meghosszabbítását. Az ajánlatkérő ezen szándéka és kimódolt eljárása csak az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában jelenik meg először.

39. A kérelmező az ajánlatkérő által a kérelem második és harmadik elemével kapcsolatban tett észrevételében foglaltakkal kapcsolatban rámutatott, hogy az ajánlatkérő pénzügyi és szakmai ismeretei a beszerzés tárgyát képező piacról nem megalapozottak. A volumen, a kiírt éves mennyiség, mind a gyártó-, mind a viszonteladó számára azonos. Mivel ugyanazon eljárásban indulnak mindketten, így egymással is versenyeznek és feltételezhető, hogy mindegyikük nyerni szeretne. A gyártó ismeri a viszonteladója beszerzési árát, tehát versenyelőnyben van, ami nem elfogadható. Érdekes módon mégsem nyer, sőt a viszonteladó ajánlata jóval alacsonyabb minden ajánlati részben, méghezváz jelentős mértékben. Disztribútori szerződéssel, rabattal ez nem magyarázható – ez önmagában pusztán feltételezés lenne. Gyártó és viszonteladó együttműködése megengedett a közbeszerzési eljárásban, ha a gyártó vagy a viszonteladó alvállalkozóként működik, viszont ebben a helyzetben csak egy ajánlatot tudnak beadni.

40. A kérelmező rögzítette, hogy pont az árazás tekintetében az ajánlatkérő nem feltételezésekre, illetve hipotézisekre kell, hogy építsen, hanem a konkrét és benyújtott adatokat, tényeket, számokat, kalkulációkat kell, hogy vizsgálja a gazdasági racionalitások mellett. Az áraknak az ajánlatkérő által leírt „trendszerű csökkenése” csak a Pilkington üveget ajánló két ajánlattevőnél figyelhető meg, amelyet azonban nem lehet trendszerűnek nevezni, mivel a többi ajánlattevőnél éppen az árak emelkedése jellemző, amit a reális

világgazdasági folyamatok is igazolnak. Az ajánlatkérő azon előadása, mely szerint „az Ajánlatkérő által megadott érték orientációs támpont az ajánlattevők számára, ezen megadott értékhez igazodva készítették el az ajánlatukat”, nem valós, tekintettel arra, hogy a felhívásban keretösszeget adott meg, azonban a becsült értéket nem ismertette.

41. A kérelmező rámutatott, hogy az ajánlatkérő bizonyosan nem tett eleget az aránytalanul alacsony ár vizsgálatának, tekintettel arra, hogy erre a tárgyi eljárásban nem is került sor semmilyen formában. Az eljárás 9 hónapos elhúzásával az ajánlatkérő – általa is deklarált módon – nem teremtett esélyegyenlőséget az ajánlattevők részére és az alacsony ár indoklás bekérésének elmulasztásával az ajánlatkérő nem ennek megfelelően végezte az értékelést.

42. A kérelmező rámutatott, hogy súlyos jogsértésnek tartja, hogy az ajánlatkérő hibájából húzódott el az eljárás és ezzel elvette a többi pályázótól az esélyt. Az ajánlatkérő nem vizsgált semmit, csak egész egyszerűen az 5 db legalacsonyabb ajánlatot elfogadta. Érdemi vizsgálat esetén az eljárások és vagy egyes részek eredménytelenné nyilvánításával érdemben egy új eljárás keretei között a kérelmező is ismételt és egyenlő esélyekkel pályázhatott volna.

43. A Döntőbizottság által elektronikus úton 2024. július 16-án megtartott tárgyaláson a kérelmező fenntartotta a jogorvoslati kérelmében és az észrevételében foglaltakat, kérte megállapítani az általa állított ajánlatkérői jogsértéseket. Előadta, hogy meglátása szerint valamennyi kérelmi elem kapcsán rendelkezik ügyfélképességgel, valamint kifejtette, hogy mely okból állapítható meg valamennyi kérelmi elem tekintetében az ajánlatkérői jogsértés.

Az ajánlatkérő észrevétele

44. Az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelemre tett észrevételében rögzítette, hogy a kérelmező a jogorvoslati kérelmében, az előzetes vitarendezési kérelmeiben benyújtottakhoz képest újabb vélelmezett jogsértéseket és észrevételeket nem adott elő, így az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmekre adott válaszait fenntartja.

45. Az ajánlatkérő az első kérelmi elemmel kapcsolatban rámutatott, hogy az alaptalan tekintettel, hogy a tárgyi eljárásban tizenkilenc ajánlat érkezett be, melyek bírálata minden esetben hosszú időt vesz igénybe. Az eljárás időbeli elhúzódását az ajánlatok bírálatával kapcsolatos több hiánypótlási forduló, valamint olyan változások –pl. szervezeti átalakítás, az átalakulásokkal természetszerűleg együtt járó módon az ajánlatkérő belső jóváhagyási folyamatainak folyamatos változása– nehezítették, mely számos közbeszerzési eljárást érintett. Az eljárás során az EKR rendszer hibájából adódóan az elektronikus űrlapok kitöltésére nem volt lehetőség, emiatt az ajánlatkérőnek az EKR nyilatkozatokat manuálisan kellett elkészítenie és külön hiánypótlási forduló keretében bekérnie valamennyi ajánlattevőtől. A probléma miatt az ajánlatkérő az EKR üzemeltetőjével többszöri telefonos egyeztetést folytatott sajnos megoldási javaslat nélkül. A beérkezett ajánlatok érvényességének megállapításához a bírálat komplexitása miatt az ajánlatkérő több alkalommal is belső egyeztetéseket folytatott, melyek időben is elhúzódtak.

46. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a bírálat elhúzódása a kérelmezőnek nem okozhat érdeksérelmet, hiszen a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó érvényes ajánlattevő mindvégig

fenntartotta ajánlatát, így a kérelmező az eljárás során egyszer sem került olyan helyzetbe, hogy az eljárás nyerteseként kihirdetésre kerülhetett volna.

47. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a benyújtott ajánlatok teljes körű bírálata során a bíráló komplexitása miatt több alkalommal is a Kbt. 70. § (2) és a Kbt. 70. § (2a) bekezdései alapján az ajánlati kötöttség fenntartására vonatkozó kérést küldött ki az ajánlattevőknek, amelyre vonatkozóan a Kbt. kógens rendelkezései lehetőséget biztosítanak. Az ajánlati kötöttség fenntartásának kérésére valamennyi esetben azért került sor, hogy az ajánlatkérő mindenre kiterjedő, megalapozott bírálatot folytathasson le és elvégezhesse az ajánlatok megfelelőségének megállapításához szükséges eljárási cselekményeket. Bár az eljárás megindításakor hatályos Kbt. nem tartalmaz indoklási kötelezettségre vonatkozó rendelkezést a közbeszerzési eljárás bírálatának idejére vonatkozóan, de megjegyezzük, hogy a Kbt. alapelveit figyelembe véve, valamennyi törvényi, rendeleti, műszaki és szakmai követelményt szem előtt tartva került elvégzésre az ajánlatok bírálata.

48. Az ajánlatkérő a második és harmadik kérelmi elemekkel kapcsolatban rögzítette, hogy a kérelmező a kiegészítő árendokolás kérés jogszabályi rendelkezésre hivatkozott kérelmében –Kbt. 72. § (3)–, azonban az eljárásban árendokolás kérés –Kbt. 72. § (1)– nem került kibocsátásra, figyelemmel arra, hogy ajánlatkérő nem ítélte aránytalanul alacsonynak az ajánlattevők árait. A kérelmező jogszabályi hivatkozása ezért nincs összhangban a jogorvoslati kérelmében foglaltakkal, ezáltal az ajánlatkérő a kérelemben hivatkozott jogszabályhelyet nem tudta megsérteni.

49. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a kérelmező részére biztosította az iratbetekintést az általa megismerni kívánt dokumentumokba. Az ártáblázatokból megismerhetővé vált számára a nyertes ajánlattevő által megajánlott valamennyi termék gyártója, gyártói azonosítója, az ENSZ-EGB engedély száma, a származási ország, a megajánlott nettó egységár, a mennyiséggel felszorozott nettó ajánlati ár és az értékelés alapját képező nettó ajánlati összeg.

50. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy önmagában az a tény, hogy egy közbeszerzési eljárásban egy ajánlattevő a gyártói termékekre a gyártótól kedvezőbb ajánlatokat nyújt be nem aggályos, tekintettel arra, hogy az ajánlati árak összeállításakor az ajánlattevőknek minden, a teljesítéshez kapcsolódó költséget figyelembe kell vennie. Szállítási költségek, szállítási optimalizálás, logisztikai központok elhelyezkedése, konszignációs költségek, humán erőforráshoz kapcsolódó költségek, rendelkezésre álló eszközök az adott feladatok ellátásához, rendelkezésre álló raktárkészletek, egyéb költségek. Az ajánlatkérő ismeretei alapján a beszerzés tárgyát képező piacon, és egyébként is az alkatrész piacon nem példa nélküli, hogy a gyártó az ajánlatkérő részére nem ugyanazt a kedvezményes árat ajánlja meg egy, az ebben a szegmensben nem különösen magasnak számító összegű mennyiségre, mint amit egy adott esetben több éves együttműködés alapján kialakult disztribútori szerződés alapján a forgalmazó kialakított. Ez a korábbi azonos, vagy hasonló közbeszerzési eljárások vizsgálatát tekintve is jellemző volt.

51. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy ismeretei szerint az értékesítési mennyiség volumene kihat a kedvezmény százalékos arányára (rabattra), minél nagyobb a vásárlás értéke annál kedvezőbb a rabatt biztosítása.

52. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a kérelmező által több körben csupán feltételezések kerültek megfogalmazására a teljesíthetetlen kötelezettségvállalás tekintetében, anélkül,

hogy azok objektív tényekkel alátámasztásra kerültek volna. A kérelmező csupán feltételezi, hogy versenytársuk beszerzési árai nem valós piaci árakon alapulnak. Ezen állítása azonban semmivel nem került alátámasztásra, sőt a benyújtott ajánlatok vizsgálata alapján trendszerűen kimutatható az árak csökkenése a korábbi évekhez és a becsült értékhez is képest.

53. Az ajánlatkérő megítélése szerint a kérelmező hibás következtetéseket von le, amikor a gyártó jelenlegi árait hasonlítja össze az ajánlattétel pillanatában hatályos árakkal, tekintettel arra, hogy a két dokumentum keletkezése között több hónap eltelt, és az aránytalanul alacsony ár vizsgálata pedig nem a bírálat során bármikor elérhető árakkal rendeli összehasonlítani a vizsgálat alá vont ajánlati árakat, hanem az ajánlattétel pillanatában ismert piaci viszonyok tükrében kell vizsgálni. A kérelmező állításával ellentétben, miszerint „az Ajánlatkérő által megadott érték orientációs támpont az ajánlattevők számára, ezen megadott értékhez igazodva készítették el az ajánlatukat”, nem valós, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő a felhívásban keretösszeget adott meg azonban a becsült értéket nem ismertette. Nem vitatjuk a becsült érték fontosságát az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során, de fontos, hogy a tapasztalat alapján évek óta megfigyelhető trend, hogy az indikatív ajánlatok benyújtása során a gazdasági szereplők a végleges ajánlatuknál magasabb ajánlati árat ajánlanak meg, így a valós piaci körülmények jobban megismerhetők a valós versenyhelyzetben benyújtott ajánlatok átlagából.

54. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során, az előzetes vitarendezési kérelmekre adott válaszokban is bemutatta, hogy mind szóban, mind írásban végig a Közbeszerzési Hatóság útmutatóiban foglaltak szerint járt el, figyelembe véve a Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlatát is. Ezzel szemben a kérelmező a jogszabály helyek értelmezése során jellemzően saját megítélésére és igazságérzetére hivatkozik, ami sem a megelőző előzetes vitarendezési kérelmek során, sem jelen jogorvoslati eljárásban nem elég erős álláspont ahhoz, hogy az ajánlatkérő szembe helyezkedjen a következetes Hatósági és Döntőbizottsági gyakorlattal, amit az aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatban kialakítottak azóta, hogy a jogalkotó eltörölte a kötelező százalékokhoz kötött vizsgálatot. Az ajánlatkérő kötelessége a Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján annak megállapítása, hogy az ajánlatok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Ezen vizsgálatnak nem lehet tartalma a beszállítói lánc mélyreható vizsgálata és a beszállító beszállítójának a vizsgálata sem, különösen akkor nem, ha nem merül fel olyan körülmény, ami kétségessé teszi a nyertes ajánlattevő vállalásának teljesíthetőségét. A kérelmező nem nyújtott be arra vonatkozó dokumentumot, hogy az általa hivatkozott „gyártói árak” hivatalosan elérhető listaárak lennének-e, a gyártói árak az ajánlattétel pillanatában hogyan alakultak, de arról sem, hogy a gyártó biztosít-e egyedi kedvezményt az egyes forgalmazóknak, és ha igen, akkor mennyit.

55. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a bírálat során nem csupán az eljárás 3. részében beérkezett ajánlatoknak a becsült értékhez és egymáshoz való kapcsolatát ellenőrizte, hanem az eljárás valamennyi részében beérkezett ajánlatok trendjét vizsgálta. A benyújtott dokumentumokban szereplő információk alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatát a közbeszerzési dokumentumokban és jogszabályokban foglalt előírásoknak megfelelően készítette el és nyújtotta be, a szerződés teljesíthetőségének vonatkozásában további kétségek pedig nem merültek fel.

56. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a beérkezett ajánlatok első értékelésekor valamennyi rész esetében már egyértelműen azonosítani tudta azon tendenciát, hogy az eljárás előkészítse során meghatározott becsült érték nem az adott időpontban valós piaci értéket képviseli. A forint-euro árfolyam ingadozása és a folyamatosan emelkedő inflációs környezet a becsült érték meghatározását kiszámíthatatlanná tette, melyet valamennyi rész tekintetében valamennyi ajánlattevő által benyújtott ajánlatok tendenciája is egyértelműen alátámasztott. Ajánlatkérő a fentiek miatt döntött úgy, hogy az aránytalanul alacsony vállalatok tekintetében nem a becsült értéket használja, hanem a valós (aktuális) piaci környezetet mutató ajánlati árak átlagát. Ezt az értelmezést támasztja alá a Közbeszerzési Döntőbizottság számos döntése, többek közt a D.740/20/2016., és a D.188/29/2022 számú határozatok, miszerint: „A megajánlott árak jelentősen alatta vannak a becsült értéknek, az ajánlatok egymáshoz való viszonyát szükséges vizsgálni.”

57. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy az eljárás 3. részében mindösszesen négy ajánlat érkezett be, melyek közül az egyik ajánlat irreálisan magas megajánlást tartalmaz (264,25%), amely jelentősen torzítja a további három ajánlat kis szóráson belüli ajánlati átlagát. A Közbeszerzési Hatóság útmutatóját, valamint többek közt a D.143/27/2020 számú Közbeszerzési Döntőbizottsági határozatot – „A szélsőségesen magas ajánlati tartalom a piaci ár meghatározása körében figyelmen kívül hagyható” – figyelembe véve az irreálisan magas megajánlást figyelmen kívül hagyta, így az ajánlatok átlagát 34.703.585.- Ft összegben határozta meg. A beérkezett ajánlatok átlagához képest a nyertes ajánlattevő ajánlatának százalékos értéke 76,07%. Az eltérés tehát 23,93%, mely az ajánlatkérő megítélése szerint – a tárgyi eljárás tárgyához kapcsolódó valamennyi gazdasági és piaci körülményt figyelembe véve - nem minősül aránytalanul alacsony megajánlásnak, különös tekintettel arra, hogy a két legalacsonyabb ár között még ennél is kevesebb az eltérés, ami már a 18%-ot sem éri el. Ez azért fontos, mert jól láthatóan a két alacsonyabb ár a harmadik legalacsonyabbhoz képest is együtt mozog.

58. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy álláspontja szerint kétséges az is, hogy a kérelmezőnek jelen jogorvoslati eljárásban van-e ügyfélképessége. Ezt az alábbiakkal indokolta.

59. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a Döntőbizottság a D.359/6/2024. számú határozatából megállapítható, hogy a 89/665/EGK és a 92/13/EGK tanácsi irányelvnek a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárások hatékonyságának javítása tekintetében történő módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2007/66/EK irányelv 1. cikkének 3. pontja rendelkezik arról, hogy a jogorvoslati eljárás igénybevétele legalább azon személyek számára lehetővé kell tenni, akiknek érdekében áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll. Valamint ugyanezen irányelv 1. cikkének 5. pontja rendelkezik arról, hogy az érintett személy először az ajánlatkérőhöz forduljon jogorvoslatért. A „jog- vagy érdeksérelm akkor közvetlen, ha jogsértés megállapítása esetén az ajánlattevőnek az adott közbeszerzési eljárásban reális esélye lenne a szerződés elnyerésére. Nem alapozza meg a kérelmezői státuszt, ha az ajánlattevő a jogsértés megállapítása esetén sem kerül kedvezőbb helyzetbe.”

60. Az ajánlatkérő jelen jogorvoslati eljárásra átülteve rámutatott, hogy a kérelmezőnél kedvezőbb, érvényes ajánlatot benyújtó, ajánlatkérő összegezésében nyertesként feltüntetett ajánlattevő ajánlatának érvényességét kifogásolja. Az összegezésben ajánlatkérő megjelölte, hogy a kérelmező a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerinti vizsgálat alapján megfelelő. A tárgyi közbeszerzési eljárásban a Kbt. 70. § (2a) bekezdés szerinti, az

ajánlati kötöttség 180 napos határideje már az összegezés kiküldését megelőzően lejárt. A Közbeszerzési Értesítő Plusz 2024. VI. évfolyam 1. számának 7. számú kérdésére adott Közbeszerzési Hatóság válaszára is hivatkozott.

61. Az ajánlatkérő megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem pozitív elbírálása esetén a kérelmező bírálata eredményének közlése a közbeszerzési eljárásban nem szolgálhat közvetlen jogi érdeke alátámasztására, tekintettel arra, hogy a Közbeszerzési Hatóság fent említett indoklása alapján az ajánlatkérőnek nincs jogszerű lehetősége a kérelmező ajánlatának nyertesként történő kihirdetésére. Amennyiben az összegezésben megjelölt legkedvezőbb ajánlattevő ajánlata érvénytelen, az ajánlatkérő az eljárás 3. részét a fenti indoklás alapján a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján eredménytelenné kell nyilvánítania.

62. Az ajánlatkérő a 2024. július 11-én tett észrevételében rögzítette, hogy önmagában az, hogy a kérelmező nem fogadja el az ajánlatkérő álláspontját, nem alapozza meg azt a kijelentést, hogy az ajánlatkérő ne adott volna kielégítő választ. Nem az került állításra, hogy a kérelmezőnek semmi esélye nem volt és nem is lehetett tárgybani eljárásban. Az ajánlattétel során kerülhetett volna nyertes helyzetbe, de az ajánlata alapján nem ő tette a legkedvezőbb ajánlatot, így az került kiemelésre, hogy a kérelmező a bírálat során egyszer sem került abba a pozícióba, hogy ő lett volna a legkedvezőbb ajánlatot tevő ajánlattevő, hiszen az első helyen rangsorolt legkedvezőbb ajánlattevő ajánlata a bírálat eredményeként megfelelő és érvényes, tekintettel arra, hogy az megfelel a közbeszerzési dokumentumokban és jogszabályokban előírt feltételeknek, továbbá az ajánlati kötöttségét valamennyi felkérés alkalmával meghosszabbította.

63. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a közbeszerzés becsült értéke alatt a Kbt. 16-19. §-ban foglaltakat érti, a keretösszeg azon keretszerződésben rögzített összeg, ameddig az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés szerint megrendeléseket ad le nyertes a ajánlattevőnek, a rendelkezésre álló fedezet az az összeg, ami az ajánlatkérő rendelkezésére áll a szerződésben vállalt kötelezettségeinek finanszírozására. Többször, többféle megfogalmazásban leírásra került a kérelmezőnek, hogy milyen számítások és Döntőbizottsági határozatok által is megfogalmazott elvek alapján vizsgáltuk az ajánlati árakat. A beérkezett ajánlatok kontextusában vizsgálta az egyes ajánlatokat, és nem a becsült értékhez viszonyítva, azonban a kérelmező is a becsült értéknek alig több mint a feléért tette meg ajánlatát, és a harmadik legkedvezőbb ajánlat is jelentősen (kb. 20%) elmarad a becsült értéktől.

64. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a kérelmező a többszöri levezetéssel ellentétben azt sejteti, mintha figyelmen kívül hagytuk volna az árak vizsgálata során a sorrendben harmadik legkedvezőbb ajánlatot, holott az minden számításában azt egyértelműen figyelembe lett véve. Az értékelési sorrendben utolsó, szélsőségesen magas ajánlatot került figyelmen kívül hagyásra az árak vizsgálatakor.

65. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy az igényeinek megfelelő szélvédők beszerzésére írt ki közbeszerzési eljárást, aminek adott esetben utángyártott és gyári szélvédőkkel is meg lehetett felelni. A kérelmező azon kérése, miszerint az ajánlatkérőnek indokolatlanul szűkítő feltételek mellett (gyári a gyárral, utángyártottat az utángyártottal) kellene versenyeztetnie a gazdasági szereplőket és árukat, nem csak az ajánlatkérő racionális érdekeivel megy szembe, hanem a Kbt. szinte valamennyi alapelvét is sérti.

66. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy a Kbt. az ajánlatok vonatkozásában tartalmaz érvénytelenségi okot, míg az eljárások esetében eredményességet vagy érvénytelenséget lehet megállapítani. A Kbt. nem biztosít lehetőséget arra, hogy az eljárást azon okból érvénytelenné lehessen nyilvánítani, hogy a második legkedvezőbb ajánlattevőt már nem lehetne nyertesként kihirdetni. A Kbt. 75. § (1) bek. c) pontja alapján is csak akkor érvénytelen az eljárás az ajánlati kötöttség idejének függvényében, ha a legkedvezőbb ajánlattevő nem tartja fenn ajánlatát, ami egyértelműen a legkedvezőbb ajánlattevő védelmét szolgálja. Az ajánlatkérő tisztában van vele, hogy a Kbt. 70. § (1) bek. értelmében „az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni”, de objektív határidők híján nem lehet figyelmen kívül hagyni az ajánlatkérő szubjektív körülményeit a bírálat időigényének vizsgálata tekintetében. A kérelmezőt akkor érte volna érdeksérelem, ha már korábban megállapításra került volna a legkedvezőbb ajánlattevő ajánlatának érvénytelensége, de annak közlésével kivárt volna a Kbt. 75. § (1) bek. c) pontjában foglalt határidő leteltéig, azonban ez nem így történt, minden egyéb ebben a kérdésben tett feltételezése a kérelmezőnek csupán fikció.

67. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy az ajánlatkérő mind az előzetes vitarendezések során, mind a jogorvoslat során ismételtelen bemutatta valamennyi kalkulációt, számítást és elvet, ami alapján az árak vizsgálatát elvégezte. A kérelmező azon állítása, hogy nem derül ki, hogy az ajánlatkérő mihez képest tart valamit nagy különbségnek nem helytálló, legfeljebb a kérelmező nem ért vele egyet.

68. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy nem összeférhetetlen, hogy a gyártó, forgalmazó vagy viszonteladó ugyanazon a közbeszerzési eljárásban tesz ajánlatot, és nem jelenti automatikusan, hogy az ajánlatkérőnek eladó-vevő-disztribútor- viszonteladó vagy egyéb viszonyban lévő gazdasági szereplők közül az alacsonyabb ajánlatot tevőt árindokolás nyújtására kellene felkérnie.

69. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a kérelmező az észrevételében maga ismerte el, hogy nincs a birtokában olyan információ, amivel bármelyik korábban az aránytalanul alacsony ár vonatkozásában tett feltételezését vagy állítását alá tudná támasztani. A rendelkezésére álló információk alapján vizsgálta az ajánlattevők megajánlásait, de azt a kérelmező sem várhatja el, hogy a jogszabályi kereteken túlnyúlva, a kérelmező feltételezéseire alapozva átlépjen a hatáskörén. A Kbt. 38. § nem biztosít lehetőséget a beszállítói lánc vizsgálatára, az az ajánlatkérő által a költségvetési év kezdetét követő előzetes tájékoztató készítésére vonatkozó szabályokat tartalmazza.

70. Az ajánlatkérő a Döntőbizottság által 2024. július 16-án elektronikus hálózat útján megtartott tárgyaláson fenntartotta az általa észrevételeiben előadottakat, illetőleg kérte a Döntőbizottságot, hogy jogsértés hiányát állapítsa meg, és erre tekintettel szüntesse meg a jogorvoslati eljárást. Kiemelte, hogy álláspontja szerint a korábbi észrevételeiben leírtak alapján a kérelmezőnek nem áll fent az ügyfélképessége. Kiemelte, hogy a bírálat rajta kívül álló okokból húzódott el, amely miatt nem terheli felelősség.

A hivatalbóli kiterjesztés

71. A Döntőbizottság a D.382/21/2024. iktatószámom hozott végzésével 2024. július 22-én a jogorvoslati eljárás vizsgálatát kiterjesztette a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglaltakra, annak megállapítása céljából, hogy az ajánlatkérő az eljárása során nem sértette-e az

alapelvi rendelkezést, esetlegesen az eljárása során tanúsított magatartásokban fellelhető-e olyan többlet tényállási elem, amely megalapozhatja külön elemként történő elbírálását.

A kérelmező hivatalbóli kiterjesztés körében tett észrevétele

72. A kérelmező a hivatalbóli kiterjesztéssel kapcsolatban rögzítette, hogy az ajánlatkérő az eljárása és a jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatai, eljárási cselekményei is azt a látszatot keltik, hogy jogsértő módon nem kívánta érdemben értékelni az ajánlatokat, elfogadva a legalacsonyabb árat minden egyes további ajánlattevőt abba a helyzetbe kényszerített, hogy elfogadja a helyzetet és érdemben a későbbiek során az eljárást vitatni ne tudja. Erre a helyzetre figyelemmel fennáll az alapelvek szerinti sérelem ténye. A tárgyi eljárásban a bírálat során az ajánlatkérő eljárása miatt sérült a verseny tisztasága, mert az eljárási cselekményeknek olyan üzenete van, mintha az ajánlatkérő az eljárás azon részeiben és ily módon a 3. részben is már az eljárás elején, minden érdemi vizsgálat nélkül predesztinálta volna az eljárás eredményét.

A kérelmező kiemelte, hogy az ajánlatkérő mindezzel megsértette a jóhiszeműség és a tisztesség alapelveit és azzal a ténnyel, hogy 180 napon túl (ténylegesen 279 napon túl) húzta a bírálatot, szükségszerűen a joggal való visszaélést is megvalósította.

Az ajánlatkérő hivatalbóli kiterjesztés körében tett észrevétele

73. Az ajánlatkérő a hivatali kiterjesztéssel kapcsolatban rögzítette, hogy álláspontja szerint nem valósították meg a vélelmezett alapelvi jogsértést, tekintettel arra, hogy a Kbt. alapelveit is figyelembe véve, valamennyi törvényi, rendeleti, műszaki és szakmai követelményt szem előtt tartva végezte el az ajánlatok bírálatát, és alkalmazta a megalapozott bírálatához és döntés meghozatalához szükséges ajánlati kötöttség fenntartására vonatkozó jogintézményt. Ha a bírálat az átlagosnál hosszabb időt is vett igénybe érdeksérelem elsősorban akkor merülhetett volna fel, ha a legkedvezőbb és később nyertes ajánlatot tevő ajánlattevő az idő múlása miatt már nem tudta volna tartani az ajánlati árát, azonban a legkedvezőbb és az azt követő ajánlattevő (a kérelmező) is fenntartották végig az ajánlatukat. Mindezek alapján nem következett be alapelvi sérelem, különös tekintettel nem a kérelmező érdekkörében, hiszen a legkedvezőbb ajánlattevő ajánlata érvényes és az ajánlatát is fenntartotta.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

74. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását 2023. július 17-én indította meg, melyre tekintettel a Döntőbizottság az e napon hatályos jogszabályi rendelkezések alapján folytatta le a vizsgálatot. A jogorvoslati kérelem 2024. június 10-én került előterjesztésre, így eljárásjogi kérdésekben a Döntőbizottság a benyújtás napján hatályos jogszabályi rendelkezések alapján jár el.

75. A Döntőbizottság rögzíti, hogy elsőként az ajánlatkérő által előterjesztett eljárási kifogást – ügyfélképeség hiánya – vizsgálta meg, tekintettel arra, hogy az ügyfélképeség esetleges hiánya akadály lenne a kérelemben foglaltak érdemi vizsgálatának.

76. A Döntőbizottság az ügyfélképeség tekintetében az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

77. A Kbt. 148. § (2) bekezdése értelmében „Kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselési szervezet is. (E bekezdésben foglaltak a továbbiakban együtt: kérelmező.)”.

78. A Kbt. 148-155. §-hoz fűzött indokolás rögzíti, hogy „Nemcsak az egyéb érdekeltnek kell az érdekeltségét bizonyítania, hanem az ajánlattevőként (részvételre jelentkezőként) jogorvoslati kérelmet előterjesztőnek is: az ajánlattevő (részvételre jelentkező) is csak akkor nyújthat be jogorvoslati kérelmet, amennyiben közvetlenül kimutatható valamilyen jog- vagy érdeksérelem a vitatott közbeszerzési eljárással kapcsolatban. E szabály a rosszhiszemű eljárás kezdeményezés visszaszorítására is alkalmas lehet. A közbeszerzési eljárás során ugyanis az eljárás valamennyi résztvevőjének közös érdeke az eljárás gyors, eredményes, a verseny tisztaságát tiszteletben tartó befejezése, ugyanakkor a közbeszerzési eljárás során, vagy az eljárást lezáró döntés ellen előterjesztett jogorvoslati kérelem a közbeszerzési eljárást, illetve a szerződéskötést hosszú időre félbeszakíthatja”.

79. A Kúria, mint másodfokú bíróság Kf.III.37.835/2019/4. sz. döntése [25] pontjában rögzítette, hogy „a felperes 2018. április 13. napján indította meg a közbeszerzési eljárást, ezért eljárásának jogszerűségét az e napon hatályos Kbt. szabályai szerint kell megítélni. Ennél fogva a korábbi szabályozáson alapuló - az Összefoglaló véleményben és a határozatban felhívott eseti döntésekben megnyilvánuló - joggyakorlat jelen ügyben nem irányadó.” Kimondta azt is, hogy „[26] A Kbt. indokolása - függetlenül a korábbi időszakban hatályos Kbt. hasonló megfogalmazásától - egyértelműen rögzíti, hogy nemcsak az egyéb érdekeltnek kell az érdekeltségét bizonyítania, hanem az ajánlattevőként jogorvoslati kérelmet előterjesztőnek is. Az ajánlattevő is csak akkor nyújthat be jogorvoslati kérelmet, ha közvetlenül kimutatható valamilyen jog- vagy érdeksérelem a vitatott közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Ezen egyértelmű jogalkotói célra figyelemmel tehát a jogorvoslati kérelmet előterjesztő ajánlattevő esetében is vizsgálni kell, hogy az általa állított jogsértés közvetlenül sérti-e vagy veszélyezteti-e jogát vagy jogos érdekét”.

80. A fentiek alapján az ajánlattevők is csak abban az esetben jogosultak jogorvoslati kérelmet előterjeszteni, amennyiben az általuk állított jogsértés közvetlenül sérti vagy veszélyezteti a jogukat, jogos érdeküket.

81. Az ügyféli státusz és az ahhoz kapcsolódó jogorvoslati kérelem előterjesztésének jogosultsága szempontjából a döntő kérdés az, hogy a kifogásolt Kbt.-be ütköző ajánlatkérői magatartás a kérelmező jogát vagy jogos érdekét sérti vagy veszélyezteti-e. Akinek a közbeszerzési eljárásból, illetőleg a közbeszerzési döntésből származó jog vagy érdeksérelem közvetlenül nem mutatható ki, nem jogosult jogorvoslati kérelem benyújtására. Azt, hogy a közvetlen érdekeltség fennáll-e, minden esetben konkrétan, a kifogásolt ajánlatkérői magatartás vonatkozásában kell megítélni. A közvetlen érdeksérelem vagy annak veszélye többféle formában nyilvánulhat meg, így minden esetben az adott tények, körülmények vizsgálatát követően kell állást foglalni és megvizsgálni azt, hogy a jogorvoslati kérelem előterjesztőjének a közvetlen érdekeltsége valóban megállapítható-e.

82. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. konkrétan nem határozza meg azt, hogy mit kell a közbeszerzési eljárásokban részt vevők jogának, jogos érdekének tekinteni, a Kbt. alapelveket rögzít a 2. §-ban. A Kbt. ugyanakkor meghatároz bizonyos jogokat és kötelezettségeket mind az ajánlatkérő, mind pedig az ajánlattevő vonatkozásában, ezért mind ajánlatkérőknek, mind ajánlattevőknek joga van a Kbt. által meghatározott, biztosított és védett cselekvésre. A jogos érdek olyan törvényes érdek, mely nem jelenik meg konkrét jogként. A közbeszerzési eljárások célja - és ez egyben ajánlatkérő joga, jogos érdeke -, hogy a beszerzési igénye megvalósítása érdekében szerződést kössön, mégpedig azzal az ajánlattevővel, aki az általa előre meghatározott értékelési szempont szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tette. Az ajánlattevőknek pedig az a céljuk, joguk, jogos érdekük, hogy a felhívásban és a dokumentációban meghatározott előírások, ajánlatkérői elvárások alapján érvényes ajánlatot nyújtsanak be, ajánlatukat vonják bírálat alá és amennyiben az értékelési szempont szerint a legkedvezőbb ajánlatot adták, az eljárás nyertesei legyenek. A Kbt. ezt az ajánlattevői jogot, jogos érdeket rögzíti, biztosítja és védi.

83. Nyilvánvalóan minden ajánlattevő érdeke az, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat jogszerűen bírálja el, „ez az általános elvárás azonban még nem teremti meg a közvetlenül kimutatható jog vagy érdeksérelmet a közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Nem alapozza meg a kérelmezői státuszt, ha - figyelemmel az Irányelvben foglaltakra is - az ajánlattevő a jogsértés megállapítása esetén sem kerül kedvezőbb helyzetbe. Az eljárás eredménytelensége esetére feltételezett újabb közbeszerzési eljárás megindítása egy olyan jövőbeni, bizonytalan szempont, amely nem igazolja, hogy a jogsértés megállapítása az ajánlattevő jogi helyzetét pozitívan befolyásolná. Márpedig jogorvoslati kérelmet csak az terjeszthet elő, akinek a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél teljesülése esetén, azaz a jogszabályoknak megfelelő elbírálás esetén reális esélye lenne az adott közbeszerzési szerződés elnyerésére” (Kf.III.37.835/2019/4. [27] pont).

84. A 89/665/EGK és a 92/13/EGK tanácsi irányelvnek a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárások hatékonyságának javítása tekintetében történő módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2007/66/EK irányelv 1. cikkének 3. pontja rendelkezik arról, hogy a jogorvoslati eljárás igénybevetését legalább azon személyek számára lehetővé kell tenni, akiknek érdekében áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll.

85. A Döntőbizottság rámutat, hogy álláspontja szerint az útmutatók, példatárak, tájékoztatók (stb.) nem hivatottak a teljesség igényével bemutatni valamennyi, az ügyfélképeség kérdéskörében felmerült, illetve még fel nem merült, esetlegesen problémát magában hordozó konkrét gyakorlati helyzeteket, példákat. Ez az elvárás teljességgel életszerűtlen lenne, hiszen az adott beszerzés tárgyától, annak konkrét jellemzőitől, valamint az eset összes körülményének vizsgálatától függően számos variáció lehetséges egy beszerzési igény megvalósítása során, amelyeket nem lehet taxatív módon felsorakoztatni az útmutatókban.

86. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kérelmezőnek valamennyi kérelmi elem tekintetében fennáll az ügyfélképesége, így az egyes kérelmi elemek érdemi vizsgálatának eljárásjogi akadálya nincs.

87. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező hiánypótolt kérelmében három kérelmi elembe foglalta össze az ajánlatkérő által megvalósított jogsértéseket. A Döntőbizottság az egyes kérelmi elemeket külön-külön vizsgálta meg az alábbiak szerint.

88. A Döntőbizottságnak az első kérelmi elem tekintetében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő általi bírálat hossza megalapozza-e azt, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

89. A Döntőbizottság döntésének meghozatalakor az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 46. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig – írásban köteles dokumentálni, a kommunikációnak a Kbt. 40. § (1) bekezdése szerint az EKR rendszerben meg kell jelennie.

A Kbt. 70. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, ha az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a – 75. § (4) bekezdésének megfelelően igazolt – rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét, vagy az ajánlatok bírálatának hiányában is megállapítható, hogy egyéb okból az eljárás eredménytelenné nyilvánításának van helye. Ha az ajánlatkérő nem végzi el az ajánlatok bírálatát, az eredménytelen eljárásra tekintettel az ajánlatkérő nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98. § (2) bekezdés a) pontja szerint.

A (2) bekezdés szerint, ha az ajánlatkérő az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha valamelyik ajánlattevő az ajánlatát nem tartja fenn, az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.

(2a) Ha az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát az ajánlati kötöttség (2) bekezdés szerint meghatározható legfeljebb kilencven, illetve százhusz napos időtartama alatt sem tudja elvégezni, az 54. § (7) bekezdésben foglaltakra figyelemmel kérheti fel az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására. Ha az ajánlattevők eljárást lezáró döntésről való értesítését megelőzően az ajánlati kötöttség a száznolcvan napot meghaladná, az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntést a 75. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel hozhatja meg.

A Kbt. 81. § (11) bekezdés második fordulata értelmében a nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc - építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan - napnál hosszabb időtartamban.

A Kbt. 131. § (1) bekezdése szerint eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel - közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel - kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közzolt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően.

(5) A nyertes ajánlattevő és - a (4) bekezdés szerinti esetben - a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő ajánlati kötöttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc - építési beruházás esetén hatvan - nappal meghosszabbodik.

(6) Az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kötöttség (5) bekezdés szerinti időtartama alatt köteles megkötni. Ha e törvény másként nem rendelkezik, nem köthető meg azonban a szerződés az írásbeli összegezés - ha az összegezés javítására kerül sor és az eljárás eredményességére, az ajánlat érvényességére vagy az értékelés eredményére vonatkozó adat módosul, a módosított összegezés - megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig, a 115. § szerinti eljárás esetén az írásbeli összegezés megküldése napját követő öt napos időtartam lejártáig.

90. A kógens Kbt. fenti rendelkezései alapján az ajánlatkérők esetében a cél az eljárások gyorsítása és hatékonyabbá tétele, a verseny mesterségesen nem korlátozható. Ennek megfelelően a Kbt. előírja, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. A bírálat időtartama tekintetében a Kbt. 70. § (2) bekezdése szolgál támpontul. E szerint az ajánlatkérő a bírálatot főszabályként az ajánlati kötöttség időtartama alatt végzi el, ha az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot.

91. A nyílt eljárás tekintetében az ajánlati kötöttségről a Kbt. 81. § (11) bekezdése rendelkezik.

92. A szerződés megkötésének szabályait a Kbt. 131. §-a rögzíti, amelynek során az ajánlatkérőnek figyelemmel kell lennie a szerződéskötési tilalmi időszakra, e rendelkezések azonban nem érintik az ajánlatkérőnek a Kbt. 70. § (1) bekezdésében rögzített azon kötelezettségét, hogy az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő az ajánlattevőket nem hagyhatja bizonytalanságban, a bírálatot a Kbt. szabályozásának megfelelően köteles elvégezni.

93. A Kúria Kfv.I.38.151/2021/9. számú ítéletében az alábbi lényeges megállapításokat tette.

„[34] A felperes felülvizsgálati kérelmének központi eleme az ajánlati kötöttség időtartama, valamint az ajánlati kötöttség meghosszabbításának az értelmezése, ugyanakkor a terhére megállapított jogsértés nem közvetlenül az ajánlati kötöttséget érinti, hanem az ajánlatok elbírálására előírt kötelezettséget, ugyanis a felperes által kiírt közbeszerzési eljárás tekintetében a bírálat kirívó mértékű elhúzódása miatt a bírálati kötelezettségre vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértését állapította meg az alperes. A Kbt. 70. § (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezés között az összefüggés abban áll, hogy az ajánlatokat az ajánlati kötöttség, illetve a Kbt. 70. § (2) bekezdésében szabályozott, az ajánlatkérő által kiterjeszthető ajánlati kötöttség időtartama alatt el kell bírálni. Ez a követelmény, valamint a Kbt. 70. § (1) bekezdésében megfogalmazott „lehető legrövidebb időn belül” történő elbírálás követelménye együttesen áll fenn, így - miként

arra az alperesi érdekelt is rámutatott – ez utóbbi számszerűsítése nélkül is értelmezhető a Kbt. rendelkezéseiben megnyilvánuló elvárás, miszerint az ajánlatokat a Kbt. 70. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a lehető legrövidebb időn belül, a Kbt. 70. § (2) bekezdésének rendelkezésére figyelemmel az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napon belül el kell bírálni.

[35] A Kúria tehát abban a tekintetben osztja az alperes és az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy van összefüggés a Kbt. 70. § (1) és (2) bekezdése között, ezáltal az ajánlat elbírálására vonatkozó határozatlan időtartam betartásának, jogszerűségének értékelése nemcsak szubjektív megítélés kérdése, hanem annak keretet ad a Kbt. 70. § (2) bekezdésében foglalt, ajánlati kötöttségre vonatkozó szabály. Ennek megsértése, az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított maximum hatvan napon belüli elbírálás hiánya megalapozza a jogsértés megállapítását. Ugyanakkor a Kúria álláspontja szerint annak nincs rögzített törvényi akadálya, hogy az ajánlattevő önkéntes alapon - a Kbt. ajánlati kötöttségre vonatkozó szabályrendszerén kívül - fenntartsa az ajánlatát, és annak sem, hogy konszenzusos alapon a szerződéskötés erre tekintettel megtörténjen. Ez azonban nem hat vissza a Kbt. 70. § (1) bekezdésében foglalt azon követelményre, hogy az ott írt szabályokat az ajánlatkérőnek be kellett volna tartania. A bíralat rendjére vonatkozó jogszabályi rendelkezések megszegése a jogsértés megállapítását és erre tekintettel szankció alkalmazását megalapozta.

[40] A Kúria az ajánlati kötöttség meghosszabbítása tárgyában kifejtett felperesi érveléssel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a Kbt. és a Ptk. eltérő aspektusból szabályozza az ajánlati kötöttség meghosszabbítását. A Kbt. szabályozási rendszerében az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő először a felhívásban határozza meg, a Kbt. keretei között, majd a közbeszerzési eljárás során ugyancsak az ajánlatkérő az, aki kérheti az ajánlati kötöttség időtartamának kiterjesztését, amely kiterjesztésnek szintén a Kbt. határozza meg az időbeli kereteit. A Kbt. tehát az ajánlati kötöttséget a Ptk. rendelkezéseitől eltérően szabályozza, és azáltal, hogy a Kbt. kógens és speciális szabályt tartalmaz - miként arra az alperes és az alperesi érdekelt is hivatkozott - a közbeszerzési eljárás eredményeként kötendő szerződésre vonatkozó ajánlati kötöttség tekintetében ez az irányadó, maga a Kbt. ettől eltérésre nem ad lehetőséget. A Ptk. 6:64. § (1) bekezdése - az alperesi érdekelt által is kifejtettek szerint – nem az ajánlatkérő, hanem az ajánlattevő egyoldalú jogosultságaként szabályozza az ajánlati kötöttség idejének a meghatározását, amely a szerződő felek polgári jogi jogviszonyára irányadó, ezáltal nem értelmezhető úgy, hogy az felmenti az ajánlatkérőt a Kbt.-ben előírt kógens határidő megtartásának kötelezettsége alól. A Kbt. 2. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezés a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre vonatkozóan a Ptk. rendelkezéseinek a Kbt.-ben foglalt eltérésekkel való alkalmazását írja elő, azaz a Kbt. elsődlegessége és specialitása itt is kifejezésre jut. A Kbt. kógenciája és a Ptk. szabályaihoz képest speciális jellege azt eredményezi, hogy az ajánlati kötöttség ajánlatkérő által kezdeményezett kiterjesztésére szigorúan a Kbt. 70. § (2) bekezdésének a rendelkezését kell alkalmazni. A felperes a közbeszerzésre irányadó Kbt. rendelkezés értelmében az ajánlati kötöttség kiterjesztésére jogszerűen úgy kérhette fel az ajánlattevőt, hogy az ajánlati kötöttség kiterjesztése nem haladhatta meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot. Ez a határidő pedig a Kbt. 70. § (1) bekezdése szerinti elbírálási kötelezettség határidejének is a kerete, amelynek meghosszabbítására - felperes hivatkozásával szemben - sem a Ptk., sem az alperesi gyakorlat nem biztosít jogalapot. A felperes tehát alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Kbt. 70. § (1) és (2) bekezdését, valamint a Kbt. 2. § (8) bekezdését és a Ptk. 6:64. § (1) bekezdését sérti.

[41] A Kúria a kimentés lehetőségével összefüggő felperesi okfejtést sem ítélte megalapozottnak. A kimentés kérdéskörét az elsőfokú bíróság az ítéletében több pontban is vizsgálta (jogerős ítélet [35] és [37] pont), ennek során rögzítette (jogerős ítélet [35] pont), hogy az elbírálás időtartama az ajánlatkérő érdekkörén kívül eső objektív akadály esetén sem húzódhat a Kbt. keretein túli időtartamra. Az elsőfokú bíróság ezáltal összességében

ügy foglalt állást, hogy az elbírálási határidő nem léphető túl, e tekintetben a Kbt. kimentési lehetőséget nem biztosít. A Kúria ezzel egyetért és hangsúlyozza egyrészt, hogy a közbeszerzési jogsértésért való felelősség objektív, azaz a jogsértés megvalósulása esetén kimentésre nincs lehetőség, másrészt a Kbt. kógens jellege és a Kbt. 2. § (7) bekezdésének rendelkezése értelmében a Kbt. szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben azt a Kbt. kifejezetten megengedi, amely jogszabályi rendelkezés ugyancsak azt fejezi ki, hogy az ajánlatok Kbt. szerint fennálló ajánlati kötöttség időtartamán túli elbírálását a Kbt. 70. § (1) bekezdése - figyelemmel a (2) bekezdésében foglaltakra is - nem biztosítja, így az alperes által megállapított jogsértés tekintetében kimentési lehetőség nem áll fenn. Erre figyelemmel a jogsértés jogalapja körében nem is kellett részletezni, hogy a felperes jogorvoslati kérelemben előadott érvrendszerét az alperes, illetve az elsőfokú bíróság miért nem fogadta el.

[51] A Kbt. 70. § (1) és (2) bekezdése egymásra épülő rendelkezést tartalmaz, amelyek értelmében az ajánlatok elbírálását a lehető legrövidebb időn belül és legkésőbb a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján jogszerűen fennálló ajánlati kötöttség időtartama alatt el kell végezni. Ezen együttes feltétel teljesítésének hiánya az ajánlatkérő terhére eső, kimentést nem engedő jogsértés megállapítását alapozza meg. Az ajánlatkérő oldalán felmerült egyedi körülmények a bírságszankció körében értékelhetőek.”

94. A Döntőbizottság a fentiekben leírtak tükrében áttekintette az ajánlatkérő által készített ajánlati felhívást, valamint a tárgyi közbeszerzési eljárással kapcsolatban az EKR rendszerben rögzített iratokat, amely során a következőket tudta megállapítani.

95. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlati felhívás IV.2.6. pontja szerint az ajánlati kötöttség időtartama az ajánlati határidő lejártától számítva 1 hónap. Az ajánlatételti határidő a felhívás IV.2.2. pontja szerint 2023. augusztus 17-én 10.00. órakor járt le, így a felhívás tartalma alapján az ajánlati kötöttség 2023. szeptember 16-án járt le.

96. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az EKR tanúsága szerint az ajánlatkérő az eljárás előkészítésétől – amely az EKR-en szereplő első irat – az összegezés elkészítéséig összesen a jogorvoslati eljárás tárgyát képező 3. rész tekintetében 25 iratot rögzített. Az ajánlatételti határidő lejárt, azaz 2023. augusztus 17-e és az összegezés elkészítése, azaz 2024. május 22-e között összesen 16 iratot rögzített.

97. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatételti határidő lejártától – 2023. augusztus 17. –, ami az ajánlati kötöttség és a bírálat kezdete, az összegezés elkészítéséig 2024. május 22-e, összesen 280 naptári nap telt el, amely a jogszabályi előírásokban szereplő határidőt többszörösen meghaladja.

98. A Döntőbizottság a fentebb ismertetett Kúriai ítéletre is hivatkozva rögzíti, hogy bár a Kbt. kógens rendelkezései szerint sem objektív, sem szubjektív körülmények miatt sem húzódhat el jogszerűen ilyen hosszán a bírálat, az ajánlatkérő az eljárás során az összegezés elkészítéséig összesen 5 alkalommal hívta fel az ajánlattevőket az ajánlati kötöttségük fenntartására.

99. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlati kötöttség fenntartására való felhívását első alkalommal 2023. szeptember 12-én küldte ki az ajánlattevők felé, amelyet megelőzően a bírálat szempontjából érdemi eljárási cselekményt nem végzett. Ezt követően 2023. november 13-án küldött ki ismételt ajánlati kötöttség fenntartására felhívást. A két felhívás között semmilyen eljárási cselekményt nem végzett az EKR tanúsága szerint. Ezt követően még 2024. január 13-án, 2024. március 12-én és 2024. május 14-én küldött az ajánlattevők részére ajánlati kötöttség fenntartására való felhívást.

100. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a fentiek tükrében a jogsértés megállapítása során nem tudta figyelembe venni az ajánlatkérő által előadott szubjektív okokat, illetőleg objektív okok nem kerültek előadásra, amennyiben előadásra kerültek volna sem hatottak volna ki a jogsértés megállapítására.

101. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő által a bíráló elhúzóásával kapcsolatban előadott szubjektív okok a jogsértés tekintetében alkalmazott szankciók megállapítása során kerülnek értékelésre.

102. A fentiek alapján a Döntőbizottság a Kbt. kógens szabályozására tekintettel nem fogadta el az ajánlatkérőnek a jogorvoslati eljárásban benyújtott utólagos jogi és ténybeli érvelését, erre tekintettel megállapította, hogy az ajánlatkérő az első kérelmi elem tekintetében megsértette a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

103. A Döntőbizottságnak a második kérelmi elem tekintetében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen fogadta-e el a nyertes ajánlattevő ajánlatát, nem kellett volna-e alkalmaznia a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakat a nyertes ajánlattevő ajánlatának bírálata során, és ennek elmaradásával megsértette-e a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

104. A Döntőbizottság a második kérelmi elem vizsgálata során az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. A (2) bekezdés szerint az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bíráló során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

A Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

105. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő feladata a közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatok bírálata. A bírálat magában foglalja az ajánlatok teljes körű átvizsgálását. Ezen bírálati folyamat során az ajánlatkérő szükség szerint különböző bírálati cselekményeket tehet, illetve kell megtennie az adott közbeszerzési eljárás jellemzőit és az ajánlatokat figyelembe véve, ilyenek – egyebek mellett – a hiánypótlás, felvilágosításkérés, aránytalanul alacsony ár vagy vállalás esetén a vállalás megalapozottságáról, teljesíthetőségéről való meggyőződés, ennek körében indokolást kér, illetve kiegészítő indokolást kérhet az ajánlatkérő. Ezen jogintézmények alkalmazási szabályait a Kbt. rögzíti. A bírálati folyamat végén, annak eredményeképpen jut el az ajánlatkérő annak megállapításához, hogy egy ajánlat érvényes, vagy valamely Kbt.-ben foglalt okból érvénytelen.

106. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlat érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata. A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenylőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből.

107. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek indokolást kérnie az ajánlati ár aránytalanul alacsony volta miatt, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenné nyilvánításáról. A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles árindokolást kérni az ajánlattevőtől, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében.

108. A Döntőbizottság rámutat, hogy az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni. Az aránytalanul alacsony ár vizsgálatát az ajánlatkérőnek az indokoláskérése alapján elsősorban az ajánlattevő által biztosított adatokra kell alapítania. A Kbt. 72. § (2)-(6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell az ajánlatkérőnek az indokolás tartalma alapján vizsgálnia a beszerzés tárgyának a megajánlott áron való teljesíthetőségét, a vállalás gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét, melynek alapján kerül az ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy döntsön az érintett ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről.

109. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő kötelessége az árajánlat megalapozottságáról való meggyőződés, és amennyiben ehhez az indokolás nem elégséges, annak elfogadhatósága kétséges, kiegészítő indoklást kérhet, mely szükség esetén több ízben is alkalmazható, illetve alkalmazandó mindaddig, míg az ajánlatkérő megalapozott döntést nem tud hozni. Az indokolásra, illetve kiegészítő indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania – objektív alapú, az ár megalapozottságát tényekkel, adatokkal alátámasztó – indokolását, adott esetben kiegészítő indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokolás-, illetve kiegészítő indoklaskérésben foglalt követelményeknek. Ennek értelmében az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen, részletesen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben

afelől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető. Az indokolás megadásával a bizonyítási teher az ajánlattevőre száll, aki az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden adatot, tény, kalkulációt köteles az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, különös figyelmet fordítva az ajánlatkérő által meghatározott szempontokra. Az ajánlattevő indokolásával azt bizonyítja, hogy az adott áron vagy költségen a szerződés teljesíthető, azaz az nem veszélyezteti a szerződés teljesítését.

110. A Döntőbizottság a fentiek alapján rámutat, hogy az ajánlatkérőnek az aránytalanul alacsony ár vizsgálata körében azt kell elsődlegesen megállapítania, hogy a beérkezett ajánlatok között van-e olyan, amely a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz.

111. A Döntőbizottság rögzíti, hogy jelen ügyben – a jogorvoslati eljárást érintő 3. részben – az ajánlatkérő értékelési szempontként az adható 100 súlyszámból 90 súlyszámmal az összesített, 12 hónapra vonatkozó (6 hónappal meghosszabbítható) nettó ajánlati árat jelölte meg az ajánlati felhívásban, dokumentációban, így ezen ajánlati árnak a vizsgálata tartozik elsődlegesen az ajánlatkérő kötelezettségei közé, és annak aránytalanul alacsonynak való értékelését követően köteles indokolásadásra felhívni az ajánlattevőt.

112. A Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, a Kbt. 72. § (1) bekezdése csak egyfajta orientációs vonatkoztatási pontot ad meg, az ajánlatkérőnek „a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel” kell állást foglalnia az értékelési szempontként figyelembe vett ár aránytalanságát illetően. A jelenleg hatályos Kbt. a százalékos zsinórmértékkel kapcsolatos rendelkezést már nem tartalmazza. Egy ajánlati ár aránytalanul alacsony voltának megállapítása, vizsgálata során ezért a szerződés tárgyára, az ajánlatkérő által előírt műszaki specifikációra, a szerződés tárgya szerinti vonatkozó munkajogi jogszabályokra való figyelem mellett a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, a korábbi eljárások, szerződések tapasztalataira, valamint a piaci viszonyokra, a közbeszerzési eljárásban beérkezett ajánlatokra tud az ajánlatkérő támaszkodni. Amennyiben a fenti szempontok, mint viszonyítási alapok bármelyike alapján az adott ellenszolgáltatás irreálisan alacsonynak minősül, beáll az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége.

113. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérőnek így a beérkezett ajánlatokat mindezen szempontok figyelembevételével kell vizsgálnia és megállapítania, hogy az ajánlatok között van-e olyan, amely aránytalanul alacsony árat tartalmaz. Figyelemmel kell lennie a vizsgálatkor a beszerzés általa meghatározott becsült értékére, mely kiindulási alapot ad, mert az ajánlatkérő azon összegben határozta meg a beszerzés értékét a közbeszerzési eljárás előkészítésekor. E körben figyelembe lehet venni a becsült érték megállapításakor figyelembe vett adatokat, a korábbi szerződéseket, azok árait. Viszont a korábbi szerződések árait korrigálni kell az adott beszerzés műszaki tartalma szerint, amennyiben a beszerzés a korábbi szerződésben szereplőhöz képest többletkövetelményeket, feladatokat tartalmaz, azon plusz költségekkel korrigálnia kell az ajánlatkérőnek a korábbi szerződéses árait. Továbbá a jogszabályok által rögzített kötelező munkadíjak, azokhoz kapcsolódó egyéb díjak emelkedésével, az esetlegesen a piacon bekövetkezett árnövekedéssel, valamint az idő múlásával bekövetkező áremelkedésekkel is számolnia kell az ajánlatkérőnek a korábbi szerződéses árak figyelembevétele esetében. Az ajánlatkérőnek az ajánlatok vizsgálata során figyelemmel kell lennie a beszerzés tárgya szerinti piaci viszonyokra is. E körben nem tekinthetünk el a közbeszerzési eljárásban ajánlatot tett többi ajánlattevő ajánlati árának figyelembevételétől, mert ezek az

ajánlattevők ugyanazon feltételek mellett, ugyanazon feladatokra tették meg az ajánlatukat, tehát e körben mindenképpen tükrözik a beszerzés tárgya szerinti piaci árakat.

114. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megvizsgálta a közbeszerzési eljárás 3. része tekintetében a becsült értéket, a nyertes ajánlattevő ajánlati árát, valamint az eljárás során ajánlatot tett további gazdasági szereplők ajánlatai árait.

115. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a becsült értéket 57.200.000.-Ft-ban határozta meg az ajánlatkérő. A nyertesnek megjelölt ajánlattevő e részre 26.399.828.-Ft árat ajánlott meg. A becsült értéknél 53%-al alacsonyabb árat ajánlott meg a nyertes ajánlattevő, amely önmagában aránytalanul alacsonynak minősülhet a becsült értékhez képest. Tárgyi rész tekintetében a nyertesnek megnevezett ajánlattevőn kívül három ajánlattevő tett ajánlatot. A kérelmező 31.964.127.-Ft-os ajánlati árát tett (a becsült értéknél 44%-al alacsonyabb), a másik két ajánlattevő 45.746.800.-Ft-os (a becsült értéknél 20%-al alacsonyabb), illetőleg 91.703.338.-Ft-os (a becsült értéknél 60%-al magasabb) ajánlati árát tett. Az ajánlatkérő úgy nyilatkozott, hogy az aránytalanul alacsony ár vizsgálata tekintetében a legmagasabb árat nem vette figyelembe, a többi három ajánlathoz és a becsült értékhez viszonyítva a nyertesnek megnevezett ajánlattevő ajánlata nem volt aránytalanul alacsony, így nem volt oka árindokolásra felhívni.

116. A Döntőbizottság rögzíti, hogy abban az esetben, amennyiben az ajánlatkérő által alkalmazott vizsgálati elvet alkalmazzuk, úgy a nyertesnek kihirdetett ajánlattevő ajánlata 7%-al alacsonyabb, mint a kérelmező ajánlata, illetőleg 33%-al alacsonyabb, mint a becsült értékkel leginkább konvergáló ajánlattevő ajánlata.

117. A Döntőbizottság rámutat, hogy a nyertesnek megnevezett ajánlattevő ajánlatában szereplő áruk egy részének gyártója a nála 33%-al magasabb ajánlatot tett ajánlattevő.

118. A Döntőbizottság rámutat, hogy a második kérelmi elem vizsgálata során nem tudta figyelembe venni az ajánlatkérő azon nyilatkozatait, amelyekben előadja és levezeti, hogy miért nem minősül aránytalanul alacsonynak a nyertes ajánlattevő által benyújtott ajánlat, tekintettel arra, hogy a második kérelmi elem körében abban a kérdésben kell a Döntőbizottságnak állást foglalnia, hogy jogszerűen nem alkalmazta-e az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő esetében a Kbt. 72. § (1) bekezdésében meghatározott árindokolás kérés kötelezettségét.

119. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a fenti ajánlatkérői kötelezettségről a jogorvoslati eljárás megindításra rendelkezőre álló adatok alapján kell döntenie.

120. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a rendelkezésre álló körülményekre tekintettel a nyertesnek kihirdetett ajánlattevő ajánlati ára tekintetében a becsült értékhez képest megadott ajánlati árra, és arra, hogy azon ajánlattevő kedvezőtlenebb ajánlatot nyújtott be, aki a nyertes által megajánlott árut részben gyártja, a Kbt. 72. § (1) bekezdésében meghatározott jogintézmény alkalmazása indokolt lett volna, mert az arra adott válasz során lehet tisztázni azt, hogy milyen okból adott a becsült értékhez és a többi ajánlathoz képest ilyen mértékben kedvezőbb ajánlatot. Ezen vizsgálat nélkül az ajánlatkérő nem tud felelős és jogszerű döntést hozni a bírálat során.

121. A Döntőbizottság a fentiek alapján a második kérelmi elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérőt a nyertes ajánlattevő ajánlati árát tekintve

indokoláskérési kötelezettség terhelte. Az ajánlatkérő az indokoláskérési kötelezettség elmulasztásával megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

122. A Döntőbizottságnak a harmadik kérelmi elem vizsgálata körében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen járt-e el, amikor nem nyilvánította érvénytelenné a nyertes ajánlattevő ajánlatát, tekintettel arra, hogy az aránytalanul alacsony árat tartalmazott.

123. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a harmadik kérelmi elembe foglalt kérdés vizsgálatához az ajánlatkérőnek előbb tisztáznia kell a nyertes ajánlattevő esetében a Kbt. 72. § (1) bekezdésének alkalmazásával az ajánlati árának megfelelőségét, ezt követően kerülhet az ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy vagy érvényesnek és nyertesnek nyilvánítja a nyertes ajánlattevő ajánlatát, vagy az aránytalanul alacsony árra való tekintettel érvénytelenné nyilvánítja azt.

124. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a második kérelmi elembe megállapított jogsértés érdemben kihatott az ajánlatkérő döntésére, tekintettel arra, hogy az indokoláskérés hiányában nem tudott megalapozottan dönteni a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényességéről vagy érvénytelenségéről, és így nem tudta jogszerűen meghatározni a közbeszerzési eljárás nyertesét.

125. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

126. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint a Hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás okafogyottá vált.

127. Mivel a harmadik kérelmi elembe állított jogsértés elbírálásának előfeltétele az ajánlati ár megfelelőségének körében kibocsátott ajánlatkérői indokoláskérés, így ezen kérelmi elem tekintetében a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján megszüntette.

128. A Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztéssel kapcsolatban azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő közbeszerzési eljárás során tanúsított magatartása megfelelt-e a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglaltaknak, azaz a bírálat elhúzódásával, illetőleg a nyertes ajánlattevő ajánlatának árindokolás kérése nélküli elfogadásával és egyben nyertesnek való kihirdetésével a tételes jogi jogsértésen túl alapvető jogsértést is megvalósított-e.

129. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapvető jogsértés vizsgálata során értékelte a rendelkezésre álló adatokat, és tekintettel arra, hogy mind a bírálat elhúzódása miatt (első kérelmi elem), mind az árindokolás alkalmazásának hiánya miatt (második kérelmi elem) tételes jogszabályi rendelkezések megsértését állapította meg, ezen felül olyan többlettényállási elemet jelen eljárásban nem talált, így az alapvető rendelkezés megsértését külön elemként megállapítani nem tudta. Ekörben a Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás alapelveinek érvényesülését elsősorban az egyes tételes jogi rendelkezések biztosítják. Az alapvető jogsértés vizsgálatakor nem lehet megkerülni a konkrét magatartást szabályozó speciális rendelkezéseket. Az alapelvek önmagukban csak akkor válhatnak a jogszerű eljárás

fokmérőivé, ha valamely magatartás a tételes rendelkezések szerint nem ítéhető meg. A többlettényállási elem az alapelvi jogsértés önálló megállapíthatóságának feltétele, így az alapelvek megsértésének önálló, tételes jogszabályi vizsgálaton felüli, külön elemenkénti megállapítására nem volt lehetőség.

130. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a hivatalbóli kiterjesztés során vizsgált 2. § (1) bekezdés vonatkozásában jogsértés hiányát állapította meg.

131. A Döntőbizottság összességében a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a fenti indokokra tekintettel – az első és a második kérelmi elem tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapította meg a jogsértés megtörténtét. A harmadik kérelmi elem körében a Kbt. 145. § (1) bekezdésére tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint a jogorvoslati eljárást megszüntette. A Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztéssel kapcsolatban a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja szerint jogsértés hiányát állapította meg. A Döntőbizottság az első és a második kérelmi elem körében megállapított jogsértésre tekintettel a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) és d) pontjára tekintettel megsemmisítette a tárgyi közbeszerzési eljárás 3. része tekintetében az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését és az azt követő valamennyi döntését, valamint bírságot szabott ki. A Döntőbizottság a fentiekén túl a Kbt. 165. § (3) bekezdés a) pontja alapján felhívta az ajánlatkérőt, hogy az eljárást lezáró döntését megelőzően alkalmazza a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakat a megsemmisített összegezésben nyertes ajánlattevőnek megnevezett ajánlattevő ajánlatának ellenőrzésére

132. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(5) Ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértés orvoslása érdekében intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

133. A Döntőbizottság a bírság kiszabását az ajánlatkérő által az első és a második kérelmi elem körében megállapított jogsértés tekintetében indokoltnak tartotta. A bírság

mértékének megállapítása során a Döntőbizottság az eset valamennyi körülményét mérlegelte.

134. A Döntőbizottság figyelembe vette a közbeszerzés tárgyát, a megállapított jogsértések súlyát, a közbeszerzés becsült értékének relatív alacsony voltát. Figyelembe vette, hogy az első kérelmi elem tekintetében megállapított jogsértés nem, azonban a második kérelmi elem körében megállapított jogsértés reparálható. Mérlegelte az ajánlatkérő eljárást segítő, együttműködő magatartását. Figyelembe vette azt is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható. A Döntőbizottság értékelt az első kérelmi elem körében az ajánlatkérő által felhozott szubjektív érveket.

135. A fenti indokok alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak.

136. A Kbt. 151. § (8) bekezdése szerint, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

137. Az Ákr. 124. §-a szerint [Az eljárási költség] Eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdése rögzíti, hogy „A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet”.

Az Ákr. 129. § [Döntés az eljárási költség viseléséről] (1) bekezdése szerint „Az eljárási költséget a hatóság összességében határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről. A (2) bekezdés értelmében „Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani”. Ezen szakasz (3) bekezdése szerint a hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

138. Az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének 2., 4. és 16. pontja szerint a közigazgatási hatósági eljárásban eljárási költség az igazgatási szolgáltatási díj és az ügyfél képviselőjében eljáró személy megjelenésével kapcsolatos költség, valamint egyéb, az eljárással összefüggésben felmerült pénzkidadás. A Kúria Kfv.37.196/2020/7. sz. ítéletében rögzítette, hogy „Az ügyfelet képviselő ügyvéd munkadíja eljárási költségnek minősül, ha az az adott közigazgatási eljárásban, az ügyfél eljárási kötelezettségének teljesítésével, jogai gyakorlásával okozati összefüggésben, indokoltan, ténylegesen felmerült.” ([31] bekezdés)

139. A kérelmezőt a három kérelmi elemre tekintettel 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetése terhelte.

140. A Döntőbizottság a kérelem alapján két érdemben elbírált kérelmi elem alapos volta miatt kötelezte az ajánlatkérőt 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj kérelmező részére történő megfizetésére.

141. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

142. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezései elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja az ügyfelet, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2024. augusztus 6.

Dr. Schaller Emil sk
közbeszerzési biztos,
a tanács elnöke

Simon Szabolcs sk
közbeszerzési biztos

Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Kérelmező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)